

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİNİN SÖZLEŞME
DÖNEMİNDE YAŞADIKLARI DURUMLARA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DURUM ÇALIŞMASI

BUSE KARİP

EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ANTALYA, 2023

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİNİN SÖZLEŞME DÖNEMİNDE
YAŞADIKLARI DURUMLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DURUM
ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Buse KARİP

Danışman: Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

Antalya, 2023

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezim olarak sunduğum “Özel Okul Öğretmenlerin Sözleşme Döneminde Yaşadıkları Durumlara İlişkin Görüşleri: Durum Çalışması” adlı bu çalışmayı bilimsel, ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Buse KARİP

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim ve tez çalışmalarımın her aşamasında engin tecrübe ve bilgileriyle bana yol gösteren, tezimin tamamlanma aşamasında destek olan sayın danışmanım Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI'na

Yüksek Lisans Eğitimim boyunca bilgileriyle yol gösteren Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi bölümünde görev yapan hocam Doç. Dr. Ramazan GÖK'e

Değerli zamanlarını ayırarak Tez Savunma Sınavımda yer alan ve olumlu eleştirileriyle katkı sunan değerli jüri üyeleri Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER ve Dr. Öğr. Üyesi Türkan AKSU'ya,

Araştırmamı gerçekleştirebilmemde yardımcı olan değerli; öğretmenler ve okul yöneticilerine

Bu süreçte bana her zaman destek olan, her kararımda sabırla arkamda duran, her adımında başaracağıma sonuna kadar inanan babam Hasan KARİP, annem Dursun KARİP, kardeşim Burak KARİP ve Orhan Tuğrul EROĞLU'na bana her daim destek oldukları için sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Buse KARİP

ÖZET
ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİNİN SÖZLEŞME DÖNEMİNDE YAŞADIKLARI
DURUMLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DURUM ÇALIŞMASI

KARİP, Buse

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

Haziran 2023, 58 sayfa.

Bu araştırma ile özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini anlamak ve yorumlamak amaçlanmıştır. Bu araştırma, öğretmenlerin özlük haklarının neler olduğunu, özlük haklarının ne kadar farkında oldukları, hangi hakların düzeltilmesi gerektiğini, sözleşme süresi içinde ne gibi iyileştirmeler yapılabileceğini, haklarındaki eksikliklerin düzeltilmesini ve nihayetinde geliştirilmesini anlamak açısından önemlidir.

Özel okullarda çalışan öğretmenlerin özlük haklarını kullanabilme yeterlikleri ve özel okullarda çalışan öğretmenlerin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşleri nelerdir? Probleminin cevabı aranmıştır.

Bu çalışma bütüncül tek desenli bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Antalya ili Manavgat ilçesi sınırları içinde özel bir okulda görev yapan ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleri oluşturmuştur. Örneklem ise amaçlı örneklem ölçüt örnekleme tekniği ile seçilen özel bir okulda görev yapan ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenlerinden gönüllük esasına dayalı olarak oluşmuştur. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre, katılımcıların çoğunluğunun özlük hakları hakkında yeteri kadar bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir. Ayrıca özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde en çok karşılaştıkları sorunların sırasıyla yetersiz maaş zammı, sözleşmenin yenilenmemesi, fazla mesai ücretinin ödenmemesi olduğu görülmektedir. Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları stresin ders anlatma başarısındaki etkisine ilişkin düşünceleri incelendiğinde katılımcıların dörtte üçünün ders içi performansının

etkilenmediğini söylerken, katılımcıların dörtte bir ise ders içi performansının düştüğünü belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel okul, Stres ve Kaygı

ABSTRACT
PERCEPTIONS OF PRIVATE SCHOOL TEACHERS REGARDING THEIR
EXPERIENCES DURING CONTRACT PERIOD: A CASE STUDY

KARİP, Buse

Master Thesis, Educational Sciences Division

Educational Management, Supervision, Planning and Economy Programme

Supervisor: Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

June 2023, 58 pages

The purpose of this research was to understand and interpret the views of private school teachers regarding the situations they experience during their contract periods. This research is important in order to determine what the teachers' employment rights are, how aware they are of their rights, which rights need to be addressed, what improvements can be made during the contract period, the rectification of deficiencies in their rights, and ultimately, their development.

The research sought to answer the question: What are the abilities of teachers working in private schools to exercise their employment rights, and what are their views on the situations they experience during their contract periods?

This study is a comprehensive single-case study. The population of the research consisted of elementary, middle, and high school teachers working in a private school within the boundaries of Manavgat district in Antalya province during the 2022-2023 academic year. The sample consisted of elementary, middle, and high school teachers selected based on purposive sampling and voluntary participation from a specific private school. A semi-structured interview form was used, which was developed based on relevant literature review, in accordance with the interview method in the research. The collected data was analyzed using computer software.

According to the findings of the study, it is seen that the majority of the participants do not have enough information about personal rights. In addition, it is seen that the most common problems faced by private school teachers during contract periods are inadequate salary increase, non-renewal of the contract, and non-payment of overtime wages. When the thoughts of private school teachers about the effect of the stress they experienced during the contract periods on their success in teaching lessons are examined, it is seen that three-

quarters of the participants said that their in-class performance was not affected, while one-quarter of the participants said that their in-class performance decreased.

Keywords: *Private School, Stress and Anxiety*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
TABLOLAR LİSTESİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın, Önemi, Amacı ve Problemi.....	2
1.2.1. Problem Cümlesi	3
1.2.1.1. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.5. Tanımlar	4

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim ve Okul.....	5
2.1.1. Özel Okul.....	5
2.1.2. Türk Eğitim Sisteminde Özel Okullar	6
2.2. Stres.....	7
2.3. Kaygı.....	8
2.4. İlgili Araştırmalar.....	9
2.4.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	9
2.4.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	10

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli ve Deseni	13
3.2. Çalışma Grubu	13
3.3. Verilerin Toplanması	14

3.4. Geçerlik ve Güvenirlik.....	15
3.5. Verilerin Analizi	15

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Özel Okul Öğretmenlerinin Sahip Olduğu Özlük Haklarına İlişkin Görüşleri Nelerdir	17
4.2. Özel Okul Öğretmenlerinin Özlük Haklarını Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Nelerdir	19
4.3. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişki Çözüm Önerileri Nelerdir	21
4.4. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stresin, Ders İçi Performanslarına Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir.....	25
4.5. Özel Okul Öğretmenlerinin Bir Sonraki Eğitim-Öğretim Yılına İlişkin Mesleki Kaygıları Nelerdir	27
4.6. Özel Okul Öğretmenlerinin Fazla Ders Yükünün Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir	29

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	32
5.2. Tartışma	33
5.3. Öneriler	34
5.3.1. Uygulayıcıya Yönelik Öneriler	34
5.3.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler	34

KAYNAKÇA.....	35
ÖZGEÇMİŞ	39
EKLER	40
BİLDİRİM.....	54
İNTİHAL RAPORU	55

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Öğretmenlere İlişkin Bilgiler	14
--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Özel Okul Öğretmenlerinin Sahip Olduğu Özlük Haklarına İlişkin Görüşleri Nelerdir	17
Şekil 4.2. Özel Okul Öğretmenlerinin Özlük Haklarını Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Nelerdir	20
Şekil 4.3. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri Nelerdir	22
Şekil 4.4. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stresin, Ders İçi Performanslarına Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir	25
Şekil 4.5.Özel Okul Öğretmenlerinin Bir Sonraki Eğitim Öğretim Yılına İlişkin Mesleki Kaygıları Nelerdir	27
Şekil 4.6. Özel Okul Öğretmenlerinin Fazla Ders Yükünün Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir	30

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde tez konusu olarak özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşleri olarak ele alınan problem doğrultusunda ve ilgili literatür çerçevesinde araştırmanın problemine, amacına, önemine, sınırlılıklarına, varsayımlarına ve tanımlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir

1.1. Problem Durumu

Akyüz'e (2014) göre, eğitim, bireyin zihinsel, duygusal ve toplumsal yeteneklerinin ve toplum içindeki davranışlarının istenen yönde geliştirilmesini veya belirlenen amaçlara uygun olarak bireye yeni bilgi ve davranış becerileri kazandırma çalışmalarını kapsar.

Üzerinde durulan nokta değişimin oluşturulması ve kalıcı iz bırakmayı sağlamasıdır. Eğitimi gerçekleştiren ve eğitim süreci içerisindeki eğitimin diğer unsurlarına anlam kazandıran en önemli öge ise öğretmenlerdir. Öğretmenlik mesleği kutsal bir meslektir. Öğretmensiz bir okul düşünülemez. Öğretmenler bilginin gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Baltaş (1993) tarafından yapılan bir araştırmada, Amerikan Stres Enstitüsü'nün bulgularına göre öğretmenlik, yüksek stres seviyesine sahip gruplardan biri olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin stresi ve kaygısı okullarda, genellikle iş yükü, performans beklentileri, öğrencilerin başarısı üzerindeki baskı, velilerle ilişkiler, okul yönetimiyle uyum ve diğer benzer faktörlerden kaynaklanabilir (Göksoy, Argon 2014). Özel okullar genellikle daha yüksek akademik standartlar ve beklentilerle çalışır. Bu da öğretmenlere daha fazla sorumluluk ve iş yükü getirebilir. Öğretmenler, dersleri planlama, sınavlar hazırlama, öğrenci performansını değerlendirme ve velilerle iletişim gibi görevleri yerine getirirken zaman ve kaynak kısıtlamalarıyla karşılaşabilirler. Bu durum, öğretmenlerin stres ve kaygı yaşamasına neden olabilir (Karaköse, ve Kocabaş, 2006).

Ayrıca, özel okullarda çalışan öğretmenlerin sözleşmeleri yıllık olarak yapılmaktadır. Bu da sözleşme dönemi yaklaştıkça performanslarının değerlendirileceği endişesini tetikleyebilir (Kaya,2009). Öğretmenler, işlerini kaybetme korkusuyla veya yeniden işe

alınmama endişesiyle karşı karşıya kalabilirler. Bu stres ve kaygıların etkileri öğretmenlerin iş performansını ve kişisel yaşamlarını etkileyebilir. Öğretmenler, iş dengesi, öz bakım ve kişisel ihtiyaçlarının karşılanması konusunda zorluklar yaşayabilirler. Bu nedenle, özel okullarda çalışan öğretmenlerin stresle başa çıkmak için destek aramaları ve kişisel ihtiyaçlarına öncelik verme konusunda bilinçli olmaları önemlidir (Çimen ve Karadağ, 2020). Ünal'a (1991) göre, okul yöneticileri tarafından öğretmenlerin kişisel beklentileri karşılanmazsa, öğretmenleri motive eden bir ortam kurulamaz.

Okul yönetimi, öğretmenlerin iş yükünü azaltmak, destek sağlamak ve stresle başa çıkmalarına yardımcı olmak için çeşitli stratejiler uygulayabilir. Bunlar arasında iş yükünün adil bir şekilde dağıtılması, öğretmenlere eğitim ve gelişim fırsatları sunulması, öğretmenler arasında destekleyici bir çalışma ortamının oluşturulması ve stres yönetimi programları düzenlenmesi yer alabilir (Çimen ve Karadağ, 2020). Özel okullarda çalışan öğretmenlerin desteklenmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması, daha sağlıklı bir çalışma ortamı ve daha iyi öğrenci başarısı için önemlidir. Stres ve kaygı düzeyleri yüksek olan öğretmenler genellikle motivasyon eksikliği yaşarlar ve işlerine olan bağlılıkları azalabilir.

Sürekli stres ve kaygı, öğretmenlerde duygusal tükenmeye yol açabilir. Öğretmenler, öğrencilerle empati kurmak, onları motive etmek ve zor durumlarla başa çıkmak için duygusal enerjiye ihtiyaç duyarlar. Ancak sürekli stres altında çalışmak, öğretmenlerin duygusal enerjilerini tüketebilir ve duygusal tükenme hissiyatına neden olabilir (Kocabaş ve Karaköse, 2005).

1.2. Araştırmanın, Önemi, Amacı ve Problemi

Okul, öğretmenlerin öğrencileri eğitmek ve öğrencilere bilgi vermek ve onlardan daha iyi bir sonuç almak için ellerinden gelenin en iyisini yaptıkları bir yerdir. Bu eğitimciler, iyi insanlar yetiştirerek toplumu iyileştirmek için ellerinden gelenin en iyisini yaparlar. Ne yazık ki özel okullarda öğretmenler ve okul yöneticileri arasında işçi ve işveren durumu söz konusudur. Öğretmenler, okul yöneticilerinin yani işverenin verdiği strese kayıtsız kalmakta, bu da öğretim kalitelerini düşürmektedir. Öğretmenler öğrencilerine rahat ve huzurlu bir şekilde ders anlatamamakta bu da öğrencilerin öğrenmelerini etkilemektedir (Syed, 2021).

Bu araştırma ile özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini anlamak ve yorumlamak amaçlanmıştır. Bu araştırma, öğretmenlerin özlük haklarının neler olduğunu, özlük haklarının ne kadar farkında oldukları, hangi hakların

düzeltilmesi gerektiğini, sözleşme süresi içinde ne gibi iyileştirmeler yapılabileceğini, haklarındaki eksikliklerin düzeltilmesini ve nihayetinde geliştirilmesini anlamak açısından önemlidir.

Özel okullarda çalışan öğretmenlerin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşleri ve özlük haklarını kullanabilme yeterliklerinin incelenmesi araştırmanın amacı olarak belirlenmiştir.

Araştırma elde edilecek sonuçların bu bağlamda özel okullarda çalışan öğretmenlerin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini açığa çıkararak, bu sorunlara üretilen çözümler eğitim yönetimi alanına katkı sağlayacağı, hem planlama ve programlama süreçlerinde üst politika yapıcılara hem de bunların uygulanmasında okul yönetimine ışık tutacağı düşünülmektedir.

1.2.1. Problem Cümlesi

Özel okullarda çalışan öğretmenlerin özlük haklarını kullanabilme yeterlikleri ve özel okullarda çalışan öğretmenlerin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2.1.1. Alt Problemler

1. Özel okul öğretmenlerinin sahip olduğu özlük haklarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Özel okul öğretmenlerinin özlük haklarını kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
4. Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları stresin, ders içi performanslarına etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Özel okul öğretmenlerinin bir sonraki eğitim-öğretim yılına ilişkin mesleki kaygıları nelerdir?
6. Özel okul öğretmenlerinin fazla ders yükünün etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Varsayımları

1. Özel okullarda çalışan öğretmenler sözleşme dönemlerinde stres ve kaygı yaşamaktadırlar. Öğretmenler yaşadıkları bu stres ve kaygıyı kendi ifadeleriyle anlatabilecek deneyime sahiptirler.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Antalya ili Manavgat İlçesi sınırları içinde özel bir okulda görev yapan ilkökul, ortaokul ve lise öğretmenleri ile onlardan elde edilen görüşme kayıtları ve görüşmeleri destekleyen belgelerle sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Özlük hakları: Devlet görevlisi, yasaların belirlediği şartlara ve prosedürlere bağlı olarak sahip olduğu haklara denir. Bu haklar, devlet görevlisinin çalışma koşulları, maaş ve ödenekleri, izin hakları, emeklilik ve sosyal güvenlik hakları gibi konuları kapsar.

Öğretmenlerin özlük hakları: 1739 sayılı "Milli Eğitim Temel Kanunu", 1973 yılında kabul edilmiş olup öğretmenlere çeşitli haklar tanımaktadır. Bu haklar arasında eğitim alma hakkı, kariyer hakkı, öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerden faydalanma hakkı, yurt içi ve yurt dışı eğitim imkânlarına erişme hakkı ve konut hakkı bulunmaktadır.

Özel okul: Özel öğretim kurumları, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na uygun olarak Millî Eğitim Bakanlığı'nın gözetim ve denetimi altında açılan ve yerli veya yabancı gerçek ve tüzel kişiler tarafından işletilen, ücret karşılığında eğitim hizmeti sunan öğretim kurumlarıdır.

Stres: Stres, vücudun fiziksel ve psikolojik taleplere karşı verdiği fizyolojik bir tepkidir. Bu tepki, organizmanın fiziksel ve ruhsal sınırlarının zorlandığı veya tehdit edildiği durumlarda ortaya çıkar.

Kaygı: Kaygı, birçok tehlikeli duruma karşı uyarıcı veya uyum sağlayıcı bir tepki olarak değerlendirilmektedir. Kaygının şiddet ve sürekliliğindeki artış, bireyin performansını ve uyumunu olumsuz etkileyebilir ve istenmeyen psikolojik baskılara yol açabilir. Bu yoğun veya sürekli baskı, bireyin işlevlerini yerine getirmesini engelleyebilir. Kaygı, bireyin stresli bir durumda hissettiği kişisel bir korku durumudur.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma sorusunun temelini oluşturan kuramsal çerçeve açıklanmakta ve çalışmanın temel değişkenleri ile ilişkili kuramsal dayanaklar, kavramlar ve kavramsal ilişkiler literatür taraması çerçevesinde tartışılmaktadır. Araştırma sorusuyla ilgili konular, araştırma sorusuyla bağlantılı olarak tartışılmaktadır.

2.1. Eğitim ve Okul

Eğitim, gelecek neslin planda belirlenen hedeflere yönlendirilmesi için yapılan tüm faaliyetlerin toplamıdır (Kazıcı, 2016). Tüm insanlar yaşamları boyunca büyüme ve beslenme faaliyetlerini sürdürürler. İnsan birçok yetenek ve eğilimle doğar ve ilk andan itibaren fiziksel ve sosyal çevresi tarafından kuşatılır. Çevre ile etkileşim yoluyla bireyler belirli bilgi, beceri, tutum, eğilim, düşünce, görüş ve sezgiler edinirler. Bunların hepsi eğitimin içeriğini oluşturan etkinliklerdir (Ayhan, 1982).

Okullar, toplumsal hayatın ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuş en önemli eğitim kurumlarıdır (Teyfur, 2014). Okul, bireyin aile yaşamını tamamladıktan sonra katıldığı ve dış dünya ile iletişim kurmaya çalıştığı ilk sosyal ortamdır (Ayhan, 1982). Çocuklar aile ve oyun ortamlarında plansız öğrenme ile meşgul olurlar. Bu tür öğrenmenin hem olumlu hem de olumsuz unsurları vardır. Okullar, amaçlı, planlı ve biçimsel davranışlarda farklılıkların yaşandığı öğrenme ortamlarıdır (Şimşek, 2014).

2.1.1. Özel Okul

Özel okullar, yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler tarafından açılan, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gözetim ve denetimi altında işletilen ve öğrencilere ücret karşılığında eğitim sağlayan özel eğitim ve öğretim kurumları olarak tanımlanabilir. Bu kurumlar ancak Türkiye'de milli eğitimin hedefleri doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek ve gelişmesi için fırsat ve fırsatlar sağlayan yatırımlar yapmak için gelir elde edebilirler. Özel ve devlet okulları arasındaki en büyük fark, özel okulların karlı işletmeler olmasıdır. Özel okul, toplumsal dokunun ihtiyaçlarına göre bilgi üretebilen, tavsiyede bulunabilen ve pazarlayabilen bir kuruluştur (Demirci vd. 2006). Özel okullara bakacak olursak, öğrencilerin mevcut müfredattan faydalanmasını sağlamak için yasalara uygun

hareket ederken aynı zamanda bilgi pazarlama işlevi de görürler. Kurumsal olarak faaliyet gösteren özel okulların yönetim kurulları, mütevellileri, başkan yardımcıları ve hatta öğretmenleri, değişime ayak uydurmak, hızlı karar almak, veli ve öğrencilere en üst düzeyde memnuniyet sağlamak için çaba sarf etmektedirler. Özel bir okuldan eğitim hizmeti satın almak isteyen öğrenci ve veliler, özel okul uygunluğunu gözden geçirmeli ve bu uygunluğu okul seçim kararlarında kullanmalıdır. Bazı veli ve öğrenciler için bu özelliklerin tümüne sahip olmak önemli görülürken bazıları için etkili bir okul anlayışı oluşturmak için bu özelliklerin bir kısmına sahip olmak yeterli görülmektedir (Balci, 2002; Nohutçu, 1999; Şişman, 2002).

Özel okullarla ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 42. maddesinde "Özel ilk ve orta öğretim okullarının esasları, devlet okullarında sağlanacak standartlara göre kanunla belirlenir." (5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu; MEB, 2016). Özel okullar ticari kuruluşlardır ve bu nedenle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın denetimine tabidirler. 1990'lı yıllarda özel okul eğitiminin kalitesi arttıkça, özel okullara olan ilgi de artış göstermiştir. Özel okullara olan ilgi sadece büyük şehirlerle sınırlı kalmamış, birçok yerleşim yerinde yeni özel okullar açılmıştır (Türkiye Özel Okullar Birliği, 2004: 45). Özellikle 2014 yılında bir kısmı özel okula dönüştürülen özel eğitim kurumlarının kapatılmasından bu yana ülkemizdeki özel okul sayısı önemli ölçüde artmıştır. Ancak bu büyüme, eğitimin kalitesi ve verimliliği konusunda tartışmalara yol açmıştır. Artık birçok şehirde özel okullar yaygınlaşmaktadır (Aslan, 2019). MEB Örgün Eğitim İstatistiklerine göre 2021-2022 eğitim öğretim yılında 14 bin 179 özel okul, 1 milyon 578 bin 233 öğrenci ve bu okullarda çalışan 163 bin 975 öğretmen bulunmaktadır (MEB, 2022).

2.1.2. Türk Eğitim Sisteminde Özel Okullar

Kanunlarımıza göre devlet, vatandaşlarına eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bulunmak ve bu faaliyetleri yürütmek için çeşitli eğitim kurumları kurmak ve işletmek zorundadır (Özdemir ve Tüysüz, 2017: 94). Millî Eğitim Bakanlığı 2020-2021 istatistiklerine göre yaklaşık 17 milyon öğrenci örgün yükseköğretim dışı eğitim almaktadır (MEB, 2021: 22-25). Öğrencilerin sayıca fazlalığı nedeniyle devletler büyük bir mali yük altındadır (Yirci ve Kocabaş, 2013: 1526). Bu doğrultuda Türk eğitim sisteminin öğrencilerine nitelikli eğitim verebilmesi için gerekli ekonomik kaynaklar oluşturulmalıdır (Hoşgörür ve Arslan, 2014: 101). Gerekli kaynakları sağlamak için devletlerin sunduğu finansal kaynak büyük ölçüde yetersizdir (Koç ve Birinci, 2016: 66). Bu durum nedeniyle devlet okulları kaliteli eğitim

talebini karşılayamamakta ve yenilikleri takip edememektedir. Özel okullar ise devletin yasal bir yükümlülük olarak üstlendiği bu sorumluluğun bir kısmını üstlenmekte, bütçeye ödenen vergiler, yapılan yatırımlar ve bunun sonucunda yaratılan iş imkânları ile ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır (Çelik, 2006: 99). Bu açıdan eğitim ve öğretim alanında devlet okullarının yanı sıra özel okulların da bulunması bu yükün paylaşılması açısından önemlidir.

Günümüzde devlet okullarına artan kayıt taleplerinin karşılanamaması, okul kalitesinin düşük olması ve velilerin kaliteli okulları tercih etmesi nedeniyle özel okullar hızla çoğalmaktadır (Bolay, 1996: 205). Bu nedenle yaklaşık 100 yıllık geçmişe sahip özel okullara ilgi her geçen gün artmaktadır (Özdemir ve Tüysüz, 2017: 96).

2.2. Stres

Stres, bireyin çevresel uyaranlarla yeterli ya da araçsal olarak tepkide bulunmasını engelleyen bir dizi koşuldur. Kısacası bireyin tehdit edici çevre özelliklerine karşı gösterdiği bir tepki olarak tanımlanabilir. Bireye etkisi olan aşırı psikolojik veya fiziksel baskıları temsil eden dışsal veya içsel herhangi bir hareket, durum veya olayın sonucudur (Artan, 1986; Ellez, 2003). Fransız fizyolog Bernard, stresi zihninin dengesini bozan bir tür uyaran olarak tanımlamıştır. Hem fiziksel hem de zihinsel olarak kişinin dengesini bozan herhangi bir faktör stres kaynağı olabilir (Eroğlu, 2013).

Miller'e göre (1979) stres bireyde kaygı ile başlar. Tehdit edici koşullar bireyde kaygıya neden olur. Kaygı gerilime, gerilim beden uyaranlarında ise tepkiye neden olur. Gerilimin yoğunlaşmasıyla bedende olumsuz etkiler başlar ve birey stres altında diye betimlenir.

Stres altındaki birey çevresel uyaranlara biyolojik ya da psikolojik ya da her iki boyutta da zarar görmeden tepkide bulunamamaktadır (Balcı, 2005). Uzun süreli stres bireyin fiziksel ve psikolojik olumsuz etkiler yaşamasına neden olmaktadır. Araştırmalar stresin çalışanların işe devamsızlık etmelerine ve işten ayrılmalarına neden olabileceğini göstermektedir. Yüksek düzeyde stres, çalışanların motivasyonunu ve bağlılığını azaltabilir, iş performansını olumsuz etkileyebilir ve genel iş tatminsizliğine yol açabilir. Bunun sonucunda, çalışanlar işe devamsızlık gösterebilir veya işten ayrılma kararı verebilirler. Aşırı stres birey ve kuruma yarar getirmemekte, aksine pek çok zarar vermektedir. Stresin azaltılması çalışanların işten doyumuna örgütün de etkililiğinin artmasına neden olmaktadır (Steers,1991).

Baltaş (1993) tarafından yapılan bir araştırmada, Amerikan Stres Enstitüsü'nün bulgularına göre öğretmenlik, yüksek stres seviyesine sahip gruplardan biri olarak belirlenmiştir. Bu stresin nedenleri arasında öğrencilerin disiplin sorunları, aşırı kalabalık sınıflar, yetersiz maaşlar, terfi zorlukları, yöneticilerin yetersiz destek sağlaması, isteksiz tayinler, toplum eleştirileri, velilerin yetersiz desteği (Farber, 1984; Russell, Altmaier ve Van Velzen, 1987) yer almaktadır. Ülkemizde, öğretmenlerin yasalar tarafından belirlenen standartlardan daha fazla öğrenciyle ilgilenmek zorunda kalmaları, düşük maaşlarla karşılaşmaları ve öğretmen atamalarının plansız olması gibi durumlar (Çankaya, 1992) düşünüldüğünde, öğretmenlerin sık sık stresli olma durumu yaşamaları kaçınılmazdır.

2.3. Kaygı

Kaygı, stresin bir sonucu olarak kabul edilir. Bireyin rahatsızlık duyduğu ve olumsuz etkilendiği bir durumu ifade eder (Aydın ve İmamoğlu, 2001; Karagüven, 1999). Kaygı, bireyin stresli bir durumda hissettiği subjektif bir korku durumudur. Kaygı durumunda fizyolojik olarak otonom sinir sistemi tarafından kontrol edilen bir tepki olarak terleme, yüzün kızarması, titreme gibi fiziksel değişiklikler ortaya çıkabilir. Bu değişiklikler, bireyin gerilim ve huzursuzluk duygularının belirtileri olarak kabul edilir. Vücut, stresli veya kaygılı durumlarda, "savaş veya kaç" tepkisi olarak bilinen fizyolojik bir yanıt verir. Bu yanıt, vücutta oluşan kimyasal ve fiziksel değişikliklerle birlikte ortaya çıkar. Yoğun stres dönemlerinde kaygı seviyeleri artarken, stres ortadan kalktığında kaygı seviyeleri düşer (Alisinanoğlu, Ulutaş, 2003).

Bireylerin kaygı düzeyleri, durum ve koşullara bağlı olarak değişme eğilimindedir. Bu perspektiften hareketle, kaygı konusu mesleki psikoloji alanında da incelenmekte ve mesleki kaygı kavramı ortaya çıkmaktadır (Savickas, 2000). Mesleki kaygı terimi, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğiyle ilgili eğitim, mesleki yeterlilikler, öğrencilerle, velilerle ve meslektaşlarla ilişkiler, atanma ve iş bulma gibi konularda hissettikleri kaygıyı ifade etmektedir. Öğretmenlik mesleği, bir ülkenin kalkınması ve gelişmesi için nitelikli işgücünün yetişmesinde büyük öneme sahiptir. Öğretmenlerin yetkinlik alanlarıyla ilgili kaygı duymaları, öğrencilerine karşı tutum ve davranışlarını olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, öğretmenlik mesleğiyle ilgili yetkinlik alanlarındaki kaygıların, bireylerin başarılı birer öğretmen olma yolunda bir engel olabileceği düşünülebilir (Gerçek,2018).

Öğretmenlerin mesleki kaygı düzeyleri, kariyer kararlarını etkileyebilmektedir. Bireylerin, kariyerlerinde karşılaşılabilecekleri engelleri aşabilme güçlerine dair öznel algıları, mesleki kaygının olumsuz etkisiyle etkilenebilmektedir (Gerçek,2018).

2.4. İlgili Araştırmalar

2.4.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Günbayı ve Tokel (2012) tarafından yürütülen bir araştırma, ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumu, iş stresi düzeyleri ve cinsiyet, yaş, hizmet süresi ve öğrenim durumu gibi değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, öğretmenler yönetim, iş niteliği, iş sorumluluğu ve yoğunluğu, yetiştirme ve geliştirme olanakları gibi faktörlerde yüksek düzeyde iş doyumu yaşamaktadırlar. Ancak, ücret ve sosyal olanaklar faktöründe en düşük iş doyumu seviyesi yaşadıkları sonuçları elde edilmiştir.

Yavuz ve Yılmaz (2012) devlet ve özel ilköğretim okullarının öğretmen ve öğrenciler tarafından algılanan kültürünü değerlendirmektedir. Araştırmada tarama tipi model kullanılmıştır ve verilerin analizinde standart sapma, aritmetik ortalama ve t testi sonuçlarına başvurulmuştur. Araştırmanın örneklemini 2010-2011 öğretim yılında seçilen 567 öğretmen ve 746 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma, okul kültürü özelliklerinin özel okullarda görev yapan öğretmenler için devlet okullarında görev yapan öğretmenlere göre daha fazla önem taşıdığını göstermektedir. Ayrıca, okul kültürü özelliklerini daha önemli algılayan öğrencilerin genellikle devlet okullarında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türkoğlu ve Aypay (2015) araştırmasında özel bir okuldaki öğretmenlerin öğretmen hesap verebilirliği konusundaki düşüncelerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma, derinlemesine bir inceleme yapmak için durum çalışması desenine sahiptir ve 2013-2014 eğitim öğretim yılında 15 öğretmen, 6 öğrenci, 3 idareci ve 3 velinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Okuldaki işleyiş ve ortamla ilgili elde edilen bulgular incelendiğinde, öğretmenlerin kullandığı fiziki ortamların nicelik açısından yetersiz olduğu görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, planlamanın daha iyi yapılması, öğretmenlerin daha verimli çalışabilmesi için mesai şartlarının düzenlenmesi ve maddi imkânların iyileştirilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin gün geçtikçe artan, çeşitli ve yoğun akademik ve sosyal sorumluluklar taşıdığı sonucuna da ulaşılmıştır. Öğretmen hesap verebilirliği, okul yöneticileri, öğrenciler ve velilerin beklentileriyle birlikte, öğretmenlerin yerine getirmesi

gereken sorumlulukları içeren bir yıllık öğretmen sözleşmesiyle ilişkilendirilerek, öğretmenlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve sonuç olarak ödüllendirilmesi veya cezalandırılması sürecini ifade eder.

Bingölbali (2018), yaptığı çalışmada özel okullar konusunu ele almıştır. Anket 2017-2018 yıllarında Bursa ilinden 98 veli, 224 öğrenci, 121 öğretmen ve 25 okul yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmalar, farklı özel okul kategorilerinin farklı sorunları olduğunu göstermiştir. Ayrıca özel okullarda çeşitli yönetim sorunları olduğu ortaya çıkmıştır.

Onaran (2018) çalışmasında özel okullarda çalışan tarih öğretmenlerinin özel okul yönetimi ile yaşadıkları sorunları ve bu sorunlara getirilen çözümlere ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada, nicel bir yaklaşım benimsenmiş ve tarama modeli kullanılmıştır. Evren, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Malatya ilinde bulunan 32 özel okulda çalışan 44 tarih öğretmeninden oluşmaktadır. Örneklem alınmadan evrenin tamamına ulaşılmıştır. Veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır: yönerge, kişisel bilgi formu ve anket. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık yarısı, özel okul yönetimlerinin iş ve ücret dağılımı konusunda adil davranmadıklarını belirtmiştir. Araştırmada, özel okul yönetimlerinin tarih öğretmenlerinin işsizlik problemi yaşamasını baskı aracı olarak kullandıkları ve sözleşmeleri buna göre düzenledikleri görülmüştür. Özel okul yönetimlerinin öğretmenleri sadece çalışanlar olarak gördüğü sonucuna da ulaşılmıştır. Bu durumda, özel okul yönetimlerinin öğretmenleri özel işletmede çalışan işçilere benzer şekilde gördükleri söylenebilir. Araştırmada ayrıca, özel okul yönetimlerinin velileri müşteri olarak gördüğü belirlenmiştir. Nohutçu (1999) tarafından yapılan bir çalışmada, özel okulların gerçek müşterilerinin öğrenciler değil veliler olduğu tespit edilmiş ve velilere yönelik faaliyetlerin daha iyi sonuçlar vereceği ifade edilmiştir. Öğretmenler, özel okul yönetimlerinin öğrenci teminini ticari bir faaliyet olarak gördüklerini ve kendi işlerinde aracılık edilmelerini eleştirmektedirler.

2.4.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Adams (1999), meslek öğretmenlerinin yaşadıkları stres üzerine çalışma yapmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin en önemli stres kaynaklarından birinin içsel stres olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Bu çalışmada altı özelliği analiz etmiştir: role hazırlık, iş doyumu, yaşam doyumu, hastalık belirtileri, kontrol odağı ve benlik saygısı. İki meslek öğretmeninden veriler toplamış ve bahsedilen altı özelliği meslek öğretmenlerinin stresini açıklamadaki rollerini açıklamak için çoklu regresyon modelini kullanmıştır. Bu regresyon modeli, meslek

öğretmeni stresindeki varyansın yaklaşık %55.75'ini açıklamada başarılı olmuştur. Meslek öğretmeni stresini açıklamada en önemli içsel özelliklerin hastalık belirtileri, benlik saygısı ve role hazırlık olduğu bulunmuştur.

Cooper ve Cherly (2001) yazdığı kitapta öğretmenler arasında ruh sağlığı, iş tatmini ve mesleki stres konularını ele almıştır. NASUWT (Ulusal Okul Öğretmenleri Sendikası) öğretmen stresi konusunda kapsamlı bir araştırma çalışması başlattı. Bu kitap, o araştırmanın bulgularını ve bunun sadece öğretmenler için değil, aynı zamanda öğrettikleri öğrenciler için de ne anlama geldiğini rapor etmektedir. Araştırma İngiltere'deki öğretmenler arasındaki stresin büyük ölçekli bir ulusal araştırmanın bulgularını sunmaktadır. Veriler, farklı okul tipleri, sektörler ve öğretim kademesinden rastgele seçilen 1790 öğretmenden anket yoluyla toplanmıştır. Sonuçların univaryat analizi, diğer yüksek stresli meslek gruplarına kıyasla öğretmenlerin daha düşük iş tatmini ve daha kötü ruh sağlığı yaşadığını ortaya koymuştur. Örneklemenin çeşitli alt gruplarıyla ilgili yapılan bivariate analiz, deneyimlenen stresin seviyesi ve doğası ile öğretmenlik mesleği içindeki belirli bir alt grubun üyeliği (örneğin, müdür olma durumu) arasındaki ilişkiyi dikkate almanın gerekliliğini göstermiştir. Verilerin daha fazla incelenmesi için çok değişkenli analiz yöntemleri kullanılarak, öğretmenler örneğinde 'iş baskısının kaynaklarına ilişkin on güvenilir faktör elde edilebilmiştir. Öğretmenlerin, toplum normları ve diğer karşılaştırılabilir meslek gruplarına kıyasla daha yüksek stresle ilişkili belirtiler bildirdikleri görülmüştür. Toplam örnek ve çeşitli alt gruplar üzerinde çoklu regresyon analizi yapılmış ve 'okulun yönetimi/yapısı' ve 'statü ve terfi eksikliği' gibi 'iş baskısı faktörlerinin iş tatminsizliğinin önemli tahmincileri olduğu keşfedilmiştir. Zihinsel sağlık sorunları, çeşitli iş baskısı ve kişisel faktörlere bağlı olarak tahmin edilmekte, ancak özellikle 'öğretmenin rolünün belirsizliği' kaynaklı iş baskısıyla ilişkilidir.

Ferguson, Frost, Hall (2012) öğretmen kaygısı, depresyonu ve iş memnuniyetini öngörme adlı bir çalışma yapmıştır. Bu çalışma, Kuzey Ontario'daki öğretmenlerde kaygı, depresyon ve iş tatmininin tahmin edicilerini araştırmaktadır. Öz bildirimli anket verileri kullanılarak, faktör analizi ve çoklu doğrusal regresyon yapılarak, öğretmenler arasında stresle ilişkili belirtilerin hangi stres kaynaklarının öngördüğünü belirlemek ve stres, depresyon, kaygı, öğretim deneyimi yılları, cinsiyet, sınıf seviyesi ataması ve pozisyon (yarı zamanlı veya tam zamanlı) tarafından öngörülen iş tatmini konularını keşfetmeyi amaçlamıştır. Sonuçlar, çalışmadaki öğretmenlerde iş yükü ve öğrenci davranışının depresyonun önemli öngördürücüleri olduğunu göstermektedir. İş yükü, öğrenci davranışı ve istihdam koşulları, kaygının önemli öngördürücüleri olarak bulunmuştur. Ayrıca, stres ve

depresyonun iş tatmini üzerinde önemli ve olumsuz bir etkisi olduğu görülmüştür. Öğretim deneyimi yılları iş tatmini için önemli ve pozitif bir öngördürücüdür. Cinsiyet, sınıf seviyesi ve pozisyon öğretmenlerin iş tatmini için istatistiksel olarak anlamlı öngördürücüler değildir. Bu nedenle, iş yükünü, öğrenci davranışını ve istihdam koşullarını iyileştirmeye yönelik çabalar, öğretmenler arasındaki stresi azaltabilir ve dolayısıyla depresyon ve kaygı düzeylerini düşürebilir.

Okeke ve Sezar (2013) Svaziland'daki ortaöğretim okullarındaki öğretmenleri etkileyen stres faktörlerine ilişkilerini inceleyen bir çalışma yapmıştır. Bu çalışma, ortaokul öğretmenlerinin işle ilgili stres yaşıyıp yaşamadıklarını belirlemek için betimsel-ilişki araştırma desenini kullanmıştır. Katılımcılar Svaziland'ın Hhohho bölgesindeki okullardan seçilen 239 öğretmeni içermektedir. Bu öğretmenlerin yaşadıkları işle ilgili stres düzeyini belirlemek için anket kullanılmıştır. Bulgular, öğretmenlerin işlerinden orta düzeyde stres yaşadıklarını göstermiştir. Çalışma ortamı ve iş ilişkileri sadece hafif stresliyken, sözleşme sorunları ve yaptıkları işin doğası, örneklem için ana stres kaynağı olduğu belirlenmiştir. İşle ilgili stres düzeyi ile cinsiyet, medeni durum ve niteliklerin demografik değişkenleri arasında zayıf bir ilişki vardı. Yaşın, örneklem için işle ilgili stres düzeyi ile orta derecede anlamlı bir ilişkisi vardı. Çalışma, öğretmenler için stres yönetimi programlarının stresin sonuçlarıyla başa çıkmak için zorunlu olduğunu önermektedir.

Syed (2021), özel okul öğretmenlerinin sorunlarını ve yönetim sorunlarını öğrenmek için yaptığı çalışmada nicel bir yaklaşım kullanılmıştır. Çalışmada anket kullanılmıştır. Anket, Karaçi'deki çeşitli özel okul öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma, etkili ve destekli yönetimin öğretmen performansını iyileştirdiğini ve yönetim öğretmenleri desteklediğinde, yönetimin imajını ve etkililiğini de artırdığı sonucu ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, kullanılan araştırma modeli ve deseni, çalışma grubu, veri toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli ve Deseni

Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden bütüncül tek durum desenli bir durum çalışmasıdır. Durum çalışması, sistemin işleyişi hakkında sistematik bilgi toplamak için çoklu veri koleksiyonlarını kullanarak sınırlı bir sistemi derinlemesine inceleyen metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010). Bütüncül tek durum deseni, tek bir analiz biriminin (bir birey, bir kurum, bir okul vb.) incelendiği araştırma desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Araştırmacı, araştırmakta olduğu konu hakkında önceden hazırlamış olduğu soruların kılavuzluğunda ya da amaçlı sorular yönelterek katılımcıların düşüncelerini ve duygularını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırmacı, araştırma konusuyla ilgili sorular yönelterek katılımcının öznel düşünce ve duygularını sistematik bir şekilde öğrenmekte ve tanımlamaktadır (Türnüklü, 2000). Bu nedenle katılımcıların görüşlerini yorumlayabilmek amacıyla nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşmeye başvurulmuştur.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Antalya ili Manavgat İlçesi sınırları içinde özel bir okulda görev yapan ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmada amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda tercih edilen amaçlı örnekleme yönteminin genel amacı, araştırmanın konusunu oluşturan kişi, olay ya da durum hakkında belirlenmiş kapsamlı bilgileri toplamaktır (Tutar ve Erdem, 2020). Ölçüt örnekleme ise belli ölçütlere uygunluğuna göre bir grubu temsil eden bireylerin seçilmesiyle oluşturulur. Bu nedenle örnekleme katılacak bireyler belli ölçütlere göre belirlenir (Tutar ve Erdem, 2020).

Örneklem; amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği ile gönüllük esasına dayalı olarak seçilen özel bir okulda görev yapan ilkökul, ortaokul ve lise öğretmenlerinden oluşturulmuştur. Aşağıda öğretmenlere ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 3.1. Öğretmenlere İlişkin Bilgiler

Katılımcı	Yaş	Cinsiyet	Branş	Kıdem
Ö1	66	Erkek	Sınıf Öğretmeni	47yıl
Ö2	38	Kadın	Beden Eğitimi	10yıl
Ö3	25	Kadın	Sınıf Öğretmeni	2yıl
Ö4	31	Kadın	Sınıf Öğretmeni	9yıl
Ö5	33	Kadın	Almanca	6yıl
Ö6	40	Kadın	Sınıf Öğretmeni	18yıl
Ö7	37	Kadın	Görsel Sanatlar	14yıl
Ö8	25	Kadın	Matematik	2yıl
Ö9	32	Erkek	Bilişim Teknolojileri	4yıl
Ö10	32	Erkek	Türkçe	8yıl
Ö11	24	Kadın	Sosyal Bilgiler	2yıl
Ö12	25	Erkek	Rehberlik	2yıl
Ö13	31	Kadın	İngilizce	5yıl
Ö14	33	Erkek	Müzik	2yıl
Ö15	32	Kadın	Tarih	6yıl
Ö16	29	Kadın	Coğrafya	6yıl
Ö17	29	Kadın	Edebiyat	7yıl
Ö18	32	Kadın	Edebiyat	9yıl
Ö19	31	Kadın	Fizik	8yıl
Ö20	30	Kadın	Felsefe	7yıl

3.3. Verilerin Toplanması

Veriler iki yolla elde edilmiştir. Araştırmada birinci veri toplama yöntemi görüşmedir. İkinci veri toplama aracı ise dokümanlardır.

Araştırmada görüşme yöntemine uygun olarak ilgili alanyazın incelemesi ile oluşturulan kuramsal çerçeve kapsamında ve uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından hazırlanan, 9 sorudan oluşan ve kişisel bilgilere yönelik soruların yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu (Ek 3) kullanılmıştır. Verilerin toplama sürecinde ve araştırmanın tüm aşamalarında nitel araştırmanın etiğine uygun hareket edilmiştir. Katılımcılarla görüşmeye başlamadan önce “Katılımcı İzin Formu” ile onay alınmış, araştırmanın amacı, gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirileceği, hiçbir surette isimlerinin geçmeyeceği ve kendilerine takma bir isim atanacağı, görüşmede ses kaydının alınacağı, araştırmanın gizliliği ve güvenliği konularında katılımcılara bilgilendirme yapılarak izin alınmıştır

Araştırmada görüşme verilerini desteklemek amacıyla öğretmenlere ait ders programları toplanarak incelenmiştir. Öğretmenlere ait ders programları Ek 5’te sunulmuştur.

3.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın iç geçerliğini (inandırıcılığını) sağlamak amacıyla uzman incelemesine başvurulmuş, araştırmacı iş birliğine ve katılımcı tarafından teyide önem verilmiştir. Araştırma süresince veri toplama araçları uygulanmadan önce katılımcılar için ‘Katılımcı İzin Formu’ (Ek 4) hazırlanmış, toplanan verilerin araştırmanın amacına uygun şekilde kullanılmasına yönelik onaylarına sunulmuştur. Katılımcıların tamamı toplanan verilerin araştırmanın amacına uygun şekilde bilimsel çalışmalarda kullanılmasına onay vermişlerdir.

Uzman araştırma incelemesinde araştırmanın modelinden, toplanılan verilere, bunların analizinden, sonuçlarına ve sonuçların yazımına kadar olan süreçleri incelemiştir. Araştırmada aktarılabilirlik için en anlaşılır dil kullanılmış, katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla bulgulara yer verilmiş, bulguların görselleştirilmesi en üst düzeyde sağlanmış, araştırmanın modeli, veri toplama yöntemleri, veri toplama süreci ve analizi ayrıntılı biçimde açıklanmıştır (Çetin ve Ünsal, 2020).

Araştırma verileri iki ayrı araştırmacı tarafından incelenmiştir. Ayrı ayrı kodlamalar yapılmıştır. Kodlamalar karşılaştırılırken tutarlılık oranı (Kappa Değeri) hesaplanmıştır (Landis ve Koch 1977). Kappa değeri puanlayıcılar arası gözlenen uyumun içinden şansa/tesadüfe dayalı uyumun çıkarılmasına bağlı olan bir formülle hesaplanmaktadır. P gözlenen uyumluluk oranı, P_e tesadüfî/şansla uyumluluk oranı olmak üzere kappa istatistiği (κ) formülüyle hesaplanmaktadır (Sim ve Wright, 2005).

Aşağıda hesaplama formülü yer almaktadır.

$$K = \frac{P - P_e}{1 - P_e}$$

Araştırmada hesaplanan Kappa değeri 0,76 çıkmıştır. Bu da büyük ölçüde uyumluluk olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada veriler betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma çerçevesinde elde edilen bulgular veri seti haline getirilerek, bilgisayar paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Bulgular ve sonuçlar araştırmanın ilgili

bölümlerinde sunulmuştur. 20 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilen araştırmada, 137 dakikalık görüşme kayıtları alınmıştır. Alınan kayıtlar bilgisayar ortamına yazılı olarak aktarılmıştır. Times New Roman karakterinde 12 puntoyla 41 sayfalık 15.974 kelimedenden oluşan bir veri seti elde edilmiştir. Araştırmada hesaplanan Kappa değeri 0,76 çıkmıştır. Bu da büyük ölçüde uyumluluk olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.

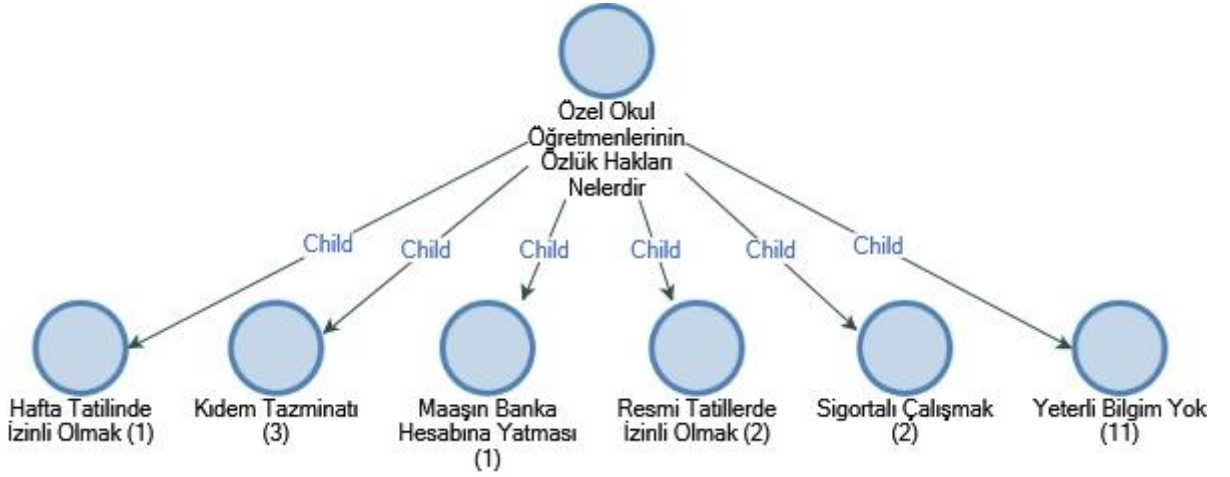
BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın amacı kapsamında araştırma problemi ve alt problemlerine yönelik analizlerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Özel Okul Öğretmenlerinin Sahip Olduğu Özlük Haklarına İlişkin Görüşleri Nelerdir

Araştırmanın birinci alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sahip olduğu özlük haklarına ilişkin görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere “ Özlük hakları hakkında neler biliyorsunuz?”, “Hangi özlük haklarına sahip olduğunuzu biliyor musunuz?” “ Özlük haklarınızın olumlu ve olumsuz yanlarına ilişkin düşünceleriniz nelerdir?” soruları yöneltilmiştir. İlgili sorulara öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda Şekil 4.1’de yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.1’de elde edilen bulgulara bakıldığında; yeterli bilgin yok (f=11), kıdem tazminatı (f=3), resmî tatillerde izinli olmak (f=2), sigortalı çalışmak (f=2), hafta tatilinde izinli olmak (f=1), maaşın banka hesabına yatması (f=1) temaları yer almaktadır.

Şekil 4.1. Özel Okul Öğretmenlerinin Sahip Olduğu Özlük Haklarına İlişkin Görüşleri Nelerdir

Şekil 4.1. incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun özlük hakları hakkında yeteri kadar bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir. Katılımcılardan üç tanesi sahip oldukları özlük hakkına kıdem tazminatı dediği, katılımcılardan iki tanesinin resmî tatillerde izinli olmak ve katılımcılardan iki tanesinin de sigortalı çalışmak dediği görülmektedir.

Özlük hakları hakkında yeterli bilgi yok diyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Yani genel olarak bildiğimi söyleyemem açıkçası yalana gerek yok ama sözleşmede okuduğum kadarıyla sözleşmedeki şartlara göre bir sıkıntı başıma bir sıkıntı geldiğinde orada hakkımı savunacağım kadarını biliyorum (Ö8).”

“Yani şöyle söyleyeyim bunun için bize gerekli bir eğitim vermediler açıkçası. Ama biz en azından özel okullarda, özel kurumlarda belli başlı haklarımızın olduğunu tabii ki iyi kötü biliyoruz. Yani yüzeysel olarak, işte ne bileyim belli bir sözleşmemiz içerisinde belli bir maaş kategorisidir ya da kurum içerisindeki ihtiyaç araç gereçlerimizin alınması ya da karşılanması vs. bunları biliyoruz (Ö9).”

“Özel okulda olduğumuz için bunlar çok fazla bilinmiyor. Gerekli şeyler de anlatılmıyor bize ki ben daha yeni bir öğretmenim. Bunun öncesinde bilgilendirilmesi gerekiyor hatta soruyu ilk gördüğümde size de Özlük hakları derken ne kast ediyorsunuz diye sordum (Ö11).”

“Yani ne gibi bir hakkım olabilir? Bunu aslında yaşadıkça öğreniyorsun ne gibi hakların olduğunu. Dışarıdan baktığın gibi olmuyor bunlar. Dışarıdan yazıyorlar çiziyorlar ama olmuyor mesela sözleşme yapılırken ben her şeyi açık açık konuşulmasını isterim. Konuşulmadığı zamanda sonrasında sıkıntı çıkıyor (Ö12).”

“Şöyle söyleyeyim aslında Özlük haklarımız ihtiyaç duyuldukça araştırılıyor. Karşılaştığımız problemler karşısında ne yapabilirim, nasıl kullanabilirim, hakkımı arayabilirim diye. Aslında problemle karşılaşmak lazım haklarımızı arayabilmek için. Ben kendi adıma konuşacak olursam şimdiye kadar ya bana denk gelmedi sıkıntılı bir durumla karşılaşmadığım için kullanma durumum da olmadı o yüzden haklarımızı ihtiyacımız olduğunda araştırıyoruz diyebilirim (Ö15).”

“Açıkçası sözleşme dönemlerinde bu haklar bize çok da açık açık söylenmiyor ama çok bir bilgimizin olduğunu da söyleyemeyeceğim. İstifa etme döneminde bazı yaptırımlar uygulanabiliyor maalesef. Böyle sıkıntılarımız olabiliyor. Eğer ki okulun

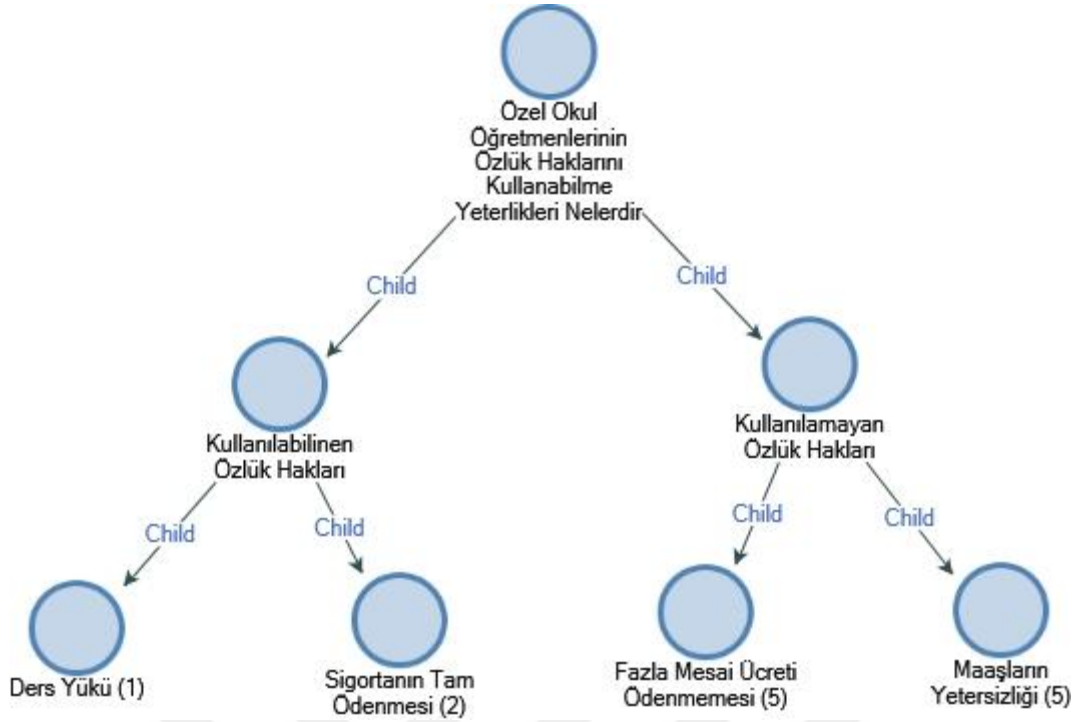
çalışma şartları bize uymuyorsa ya da ilerleyen dönemlerde bize verilen sözler tutulmuyorsa istifa etme sürecimizde bazı sıkıntılar yaşanabiliyor. Ben şu ana kadar hiç yaşamadım ama yaşanan olaylara şahit olmuşluğum var. Tam olarak Özlük haklarımızın korunduğunu düşünmüyorum (Ö18).”

Bir katılımcı sahip olduğu özlük haklarının “*Sigortalı çalışmak. Çalıştığımız yıl süresi için de kıdem tazminatı almak. Maaşların bordro karşılığında bankaya yatırılmış olması gerekir (Ö1)*” olduğunu ifade etmektedir.

Başka bir katılımcı ise “*Özlük haklarımız tatil hakkımız. Daha sonra mesai saatleri daha sonra ücretlerimiz daha sonra tatillerimiz yani sağlık hakkımız. Bunların hepsi öğretmen olarak özlük haklarımızdır çok da fazla özel okullarda uygulanmadığı için de çok fazla, dosyamız bulunmadığı için özlük dosyamız. Yani biz sağlık olarak rapor alıyoruz ya da tatillerimizi bir nebze kullanabiliyoruz evet ama özel okullarda Milli Eğitimdeki gibi etkili olmuyor (Ö4)*” diye ifade etmektedir.

4.2. Özel Okul Öğretmenlerinin Özlük Haklarını Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Nelerdir

Araştırmanın ikinci alt problemi “*Özel okul öğretmenlerinin özlük haklarını kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?*” olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere “*Haklarınızı etkin ve uygun bir şekilde kullanabiliyor musunuz?*” sorusu yöneltilmiştir. İlgili soruya öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda Şekil 4.2’de yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.2’de elde edilen bulgular kullanılabilen özlük hakları ve kullanılamayan özlük hakları temaları altında ele alınmıştır. Kullanılabilen özlük hakları teması altında; sigortanın tam yatması (f=2) ve ders yükü (f=2) alt temaları yer almaktadır. Kullanılamayan özlük hakları teması altında maaşların yetersizliği (f=5) ve fazla mesai ücreti ödenmemesi (f=5) alt temaları yer almaktadır.

Şekil 4.2. Özel Okul Öğretmenlerinin Özlük Haklarını Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Nelerdir

Şekil 4.2. incelendiğinde özel okul öğretmenlerinin özlük haklarının çoğunluğunu kullanamadıkları görülmektedir. Özlük haklarından hangilerini kullanabildiklerini söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

Bir katılımcı kullanabildiği özlük hakkının “Normal ama asgari ücret üzerinden çalışan yeni nesil ya da genç öğretmenlerimizin aldıkları tam ücret karşılığında sigortası olması gerekir ki bunlar gelecekte bu haklardan tam yararlanabilsinler (Ö1)” olduğunu ifade etmektedir.

Bir başka katılımcı ise; kullanılan özlük hakkının “Ben okulun başında yaşadığım bir sıkıntı söyleyeyim; 36 saat ders verilmek istendi. Ben 30 saatin üzerinde kesinlikle girmem dedim, çünkü çoğu öğretmenin ders saati sayısı 30dur. 30’un üzeri verimli de olmaz. Öğretmen kendini verimsiz, yorgun hissettiği sürece verimli ders anlatamaz. Verimli ders anlatamazsa çocuklar açısından bunun çok sağlıklı olduğunu düşünmüyorum. Bu konuda direttim ve yani en azından onu yaptılar (Ö5)” olduğunu ifade etmektedir.

Kullanılamayan özlük haklarına fazla mesai ücretinin ödenmemesi diyen bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Mesai saatlerinin belirtilmesi çok önemli. Mesai saatinin dışındaki çalışmalara ekstra ücret ödenmiyor. Resmi ve bayram günlerindeki kutlamalar için ücret ödenmiyor (Ö1).”

“Valla benim en büyük sorunum okulun başında 1 Eylül’de başlayacaktık ama 15 Ağustos itibariyle başladık. Ve ücret almadık. Geldik gittik. Bir öğretmen bence 15 gün boyunca böyle burada bedava çalıştırılmamalı (Ö5).”

Kullanılmayan özlük haklarına maaşların yetersizliği diyen bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

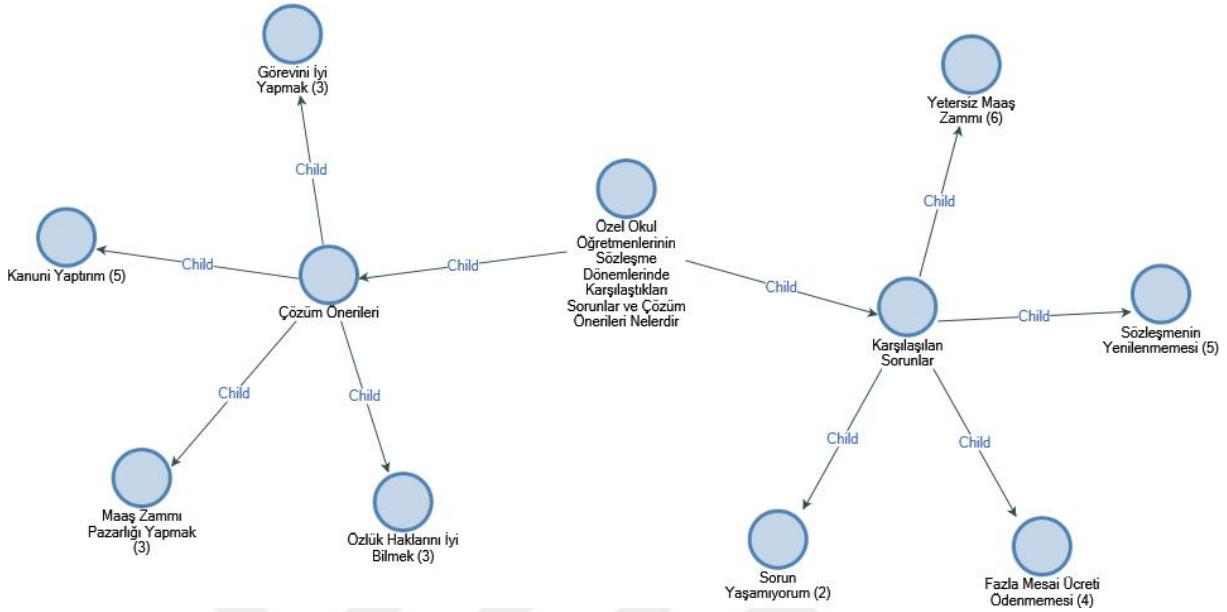
“Ücret artışı eylülde eylüle yapılır genellikle ama bugün Türkiye şartlarında enflasyon o kadar ağır ki dolayısıyla devlet bile yılda 2 defa enflasyon ücreti ayarlarken özel okullardaki öğretmenlerinde maaşları bu düzeyde artmış olması gerekir (Ö1).”

“Her öğretmen gibi sözleşme döneminde özlük hakkımız olan ücretimizi konuşma gereği duyuyoruz. Mesela milli eğitimde işte kademe ilerledikçe her sene milli eğitim kendisi ücret koyar. Milli eğitim öğretmeni gidip de müdürüyle ücret konuşmaz ama biz burada bunu yapıyoruz Buse Hanım. Yani ücretlerimizi kendimizin konuşması ya da işte anlaşp anlaşmamamız ya da işimiz olacak mı olmayacak mı? Çok düşük ücretlere buralarda asgari ücretlere çalışmamız ve diğer öğretmenlerle aynı işi yapıp hatta daha fazlasını yapıp daha az ücretler almak, her öğretmeni üzüyor (Ö4).”

4.3. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişki Çözüm Önerileri Nelerdir

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere “Sözleşme dönemlerinde hangi sorunlar ile karşılaşıyorsunuz?, Bu sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” soruları sorulmuştur. İlgili sorulara öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda Şekil 4.3’de yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.3’de elde edilen bulgular; Karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri temaları altında ele alınmıştır. Karşılaşılan sorunlar teması altında; yetersiz maaş zammı (f=6), sözleşmenin yenilenmemesi (f=5), fazla mesai ücretinin ödenmemesi (f=4), sorun yaşamıyorum (f=2) alt

temaları yer almaktadır. Çözüm önerileri teması altında kanuni yaptırım (f=5), özlük haklarını iyi bilmek (f=3), görevini iyi yapmak (f=3), maaş zammı pazarlığı yapmak (f=3) alt temaları yer almaktadır.

Şekil 4.3. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri Nelerdir

Şekil 4.3. incelendiğinde özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde en çok karşılaştıkları sorunların sırasıyla yetersiz maaş zammı, sözleşmenin yenilenmemesi, fazla mesai ücretinin ödenmemesi olduğu görülmektedir.

Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunların yetersiz maaş zammı olduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Her öğretmen gibi sözleşme döneminde özlük hakkımız olan ücretimizi konuşma gereği duyuyoruz. Mesela milli eğitimde işte kademe ilerledikçe her sene milli eğitim kendisi ücret koyar. Milli eğitim öğretmeni gidip de müdürüyle ücret konuşmaz ama biz burada bunu yapıyoruz Buse Hanım. Yani ücretlerimizi kendimizin konuşması ya da işte anlaşıp anlaşmamamız ya da işimiz olacak mı olmayacak mı? Çok düşük ücretlere buralarda asgari ücretlere çalışmamız ve diğer öğretmenlerle aynı işi yapıp hatta daha fazlasını yapıp daha az ücretler almak, her öğretmeni üzüyor (Ö4).”

“Özellikle sözleşmede biz daha çok maaş konusunda takılıyoruz genelde herkesin takıldığı ortak nokta budur diye düşünüyorum. Anlaşamıyoruz ama en sonunda iyi

kötü ortak bir nokta bulunuyor. Aslında buda daha çok ortak nokta değil kurumun istediği bir nokta oluyor. Kabul ediyoruz biz de (Ö9).”

Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunların sözleşmenin yenilenmemesi olduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Şubat mart gibi yapılması gerekirken bu imzaların atılması gerekirken haziran temmuz ağustosa kadar ilerletip istenilen fiyatta anlaşma söz konusu oluyor. Mecbur bırakıyoruz daha doğrusu (Ö16).”

“Sözleşme dönemin özellikle çalıştığım yıllar içerisinde pandemi atlattık biraz enteresan yıllar bizim için. Her yıl bir öncekinden çok daha farklıydı. Anlaşma zamanı diye bir şey yok aslında okulun kendine uygun gördüğü tarihte bunu gerçekleştiriyor. Mesela önce geçirdiğim yılda normalde şubat sonu mart gibi yavaş yavaş okullar kadrolarını tamamlar. Pandemiden dolayı bu tarih Hazirana sarktı. İçinde çalışmış olduğumuz kurumda da şöyle bir sıkıntı oluyor ne oldu benimle anlaşmayacaklar mı beni beğenmiyorlar mı ya da başka bir öğretmen görüşmesi mi yapıldı gibi endişeli bir dönem başlıyor (Ö20).”

Bir katılımcı sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunların fazla mesai ücretinin ödenmemesi olduğunu *“Valla benim en büyük sorunum okulun başında 1 Eylül’de başlayacaktık ama 15 Ağustos itibariyle başladık. Ve ücret almadık. Geldik gittik. Bir öğretmen bence 15 gün boyunca böyle burada bedava çalıştırılmamalı. (Ö5)”* şeklinde ifade etmektedir.

Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri ise en çok kanuni yaptırım olduğu görülmektedir. Katılımcılardan diğerleri ise, sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini görevini iyi yapmak, özlük haklarını iyi bilmek ve maaş zammı pazarlığı yapmak olarak söylemişlerdir.

Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerinin kanuni yaptırım olduğunu söyleyen bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Çözüm yolları eskiden bir kanun vardı. Özel okulda çalışan öğretmenlerin ücreti devlet memuru maaşından az olamaz diye. Bu kanun 2008li yıllarda terk edildi. 2008’den önce böyleydi, dolayısıyla bir özel okul bir öğretmenle sözleşme yaparken

devlet kademesindeki bir öğretmenin aldığı maaştan az maaş veremiyordu ama bu yıllar içinde terk edildiği için şu anda trajikomik durumda (Ö1). ”

“Bence milli eğitim bakanlığının bu konuya el atması gerekiyor. Kesinlikle ve kesinlikle. Yani özel okullarda bile maaş prosedürünü işverenin eline bırakmaması gerekiyor. Bunu milli eğitim bakanlığı da kesinlikle belli bir kota ve sınır koyması gerekiyor. Bence doğrusu bu (Ö9). ”

Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerine karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerinin görevini iyi yapmak olduğunu söyleyen bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Sözleşme döneminde dediğim gibi okul senden memnunsan senin önümüzdeki yıl çalışman için sana bir talepte bulunuyor seninle çalışmak istiyoruz diye belirtiyor. Sen onlardan memnunsan sen de onlardan eğer bir talebin varsa maaş anlamında bir talep edebiliyorsun. Buradaki anlaşmazlık sadece talep ettiğin maaşı karşıdaki kişi kabul ediyor mu? Burada ben bir sınıf öğretmeni olduğum için rahatlıkla birazcık daha kabul ettirebiliyorum (Ö3). ”

“Genel anlamda şöyle yani burada megalomanlık da olacak ama iyi bir resim öğretmeniyim en azından Manavgat için konuşuyorum. Kendi rüştümü ispatladım. Bu noktada bir sıkıntı olmuyor ama ücret konusunda benim talep ettiğimle karşının verebileceği rakam ciddi anlamda üzücü oluyor. Bu noktada sürtüşmelerimiz ya da gitgellerimiz olabiliyor (Ö7). ”

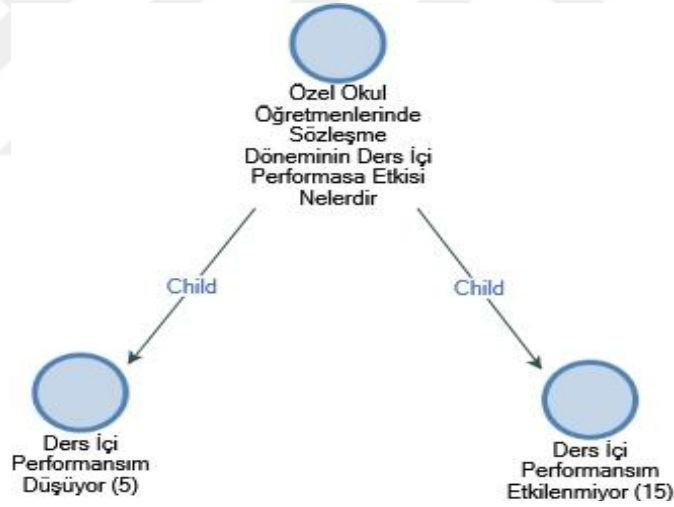
Bir katılımcı sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerisinin özlük haklarını iyi bilmek olduğunu “Yakın zamanda yaşadığım örneği vermem gerekirse benim sorumlu olduğum amirim bu konuda yardımcı olacağını söylemişti yeni sözleşmede ama onunla ilgili bir sıkıntı yaşamıştım. Sözleşme aktif olmamıştı eski sözleşmeden devam edilecekti. Küçük pürüzler olabiliyor ama sonrasında Özlük hakları konusu tekrar gündeme getirilince haklarımızı tekrar elimize alabiliyoruz.(Ö13)” şeklinde ifade etmektedir.

Başka bir katılımcı ise sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerisinin maaş zammı pazarlığı yapmak olduğunu “Çözüm yollarım, öncelikle öğretmene bu işletmede maddi değerini sağlamalısın bir şey isteyecekken öğretmenin görev tanımında olmasa bile bir şey istiyorsan maddi değerinin karşılığını vermelisin

ki öğretmen senin isteğini yerine getirsin. Öğretmen verimli çalışsın. Maddi destek olmayınca, öğretmenin istediği karşılanmayınca ve mobing uygulanınca öğretmen soğuyor bu işten (Ö12).” şeklinde ifade etmektedir.

4.4. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stresin, Ders İçi Performanslarına Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları stresin, ders içi performanslarına etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere “ Sözleşme dönemlerinde yaşadığınız stresin, ders içi performansınıza etkilerine nelerdir?” sorusu sorulmuştur. İlgili soruya öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda Şekil 4.4’de yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.4’de elde edilen bulgulara bakıldığında; Ders içi performansım etkilenmiyor (f=15) ve ders içi performansım düşüyor (f=5) temaları yer almaktadır.

Şekil 4.4. Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stresin, Ders İçi Performanslarına Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir

Şekil 4.4. incelendiğinde katılımcıların dörtte üçü ders içi performansının etkilenmediğini söylerken, katılımcıların dörtte bir ise ders içi performansının düştüğünü söylemiştir.

Ders içi performansının etkilenmediğini söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Ben profesyonelim o konuda bu yaşa gelmişim öğretmenliği severek yapıyorum. Bu sene 2leri okutuyorum 4.sınıftan mezun ettiğim zaman kesin ayrılmayı emekli olmayı düşünüyorum. Oğlumda üniversiteyi bitirmiş olacak. Ben stres yapmıyorum niye yapmıyorum? Ben o çocuklara yararlı olmak için elimden geleni yapıyorum. Yani çocuklara karşı vicdanıma karşı benim sorumluluğum bana yeter. Çalışıyorum ben o bunu demiş bu bunu demiş, 5 lira az vermişler 5 lira çok vermişler beni etkilemiyor açıkçası (Ö1).”

“Ben yeni öğretmen olduğum için birazcık gördüklerim benim için önemli ne görürsen birazcık onu yapmaya çalışıyorum yani bu tabii ki insanı etkileyebilir. Okul sahibinin, müdürün sana o davranışı, okulun atmosferi, aldığın maaş bunların hepsi birbiriyle bağlantılı şeyler. Senin tabii ki okuldaki performansını etkiler ama ders anlatmak o sınıfa girdiğin zaman bu çok daha farklı bir şey. O kişi kişinin birazcık vicdanıyla, öğrencisiyle arasında olan bir durum olduğu için bu beni etkilemedi. Ben on alsaydım da, ne alıyorsam da ben daha mı az çalışırım, daha çok çalışırım hayır aynı çalışırım. Çünkü o birazcık daha vicdan, sınıfa girdiğim zaman o ayrı bir şey ama tabi motivasyon açısından farklı olabilir tabii ki (Ö3).”

“Yok, ben şöyle söyleyeyim bana çalıştığım kurumdan maaş vermeseler bile benim dersini etkilemeyecek onu söyleyebilirim. Bu farklı bir olay. Benim karşıdaki insana ya da öğrencime bir şeyler aktarabilmem benim dışarıdaki hayatımla etkileşimli olmaması gerekiyor (Ö9).”

“Meslek odaklı bakınca bir öğretmen olarak tabii ki olumsuz etkisi yok bende. Öyle bir lüksümün olduğunu düşünmüyorum. Çok yanlış da olur zaten. Fakat ister istemez akıbetim ne olacak ki diye insan düşünüyor. Bu konuda da stres sahibi olabiliyoruz o da mesleki deformasyona da geliyor zaman zaman. Ders anlatma kısmında ise hiç olumsuz etki yaşadığımı kendi adıma düşünmüyorum (Ö13).”

“Sadece sözleşme dönemlerindeki streslerden mi bahsediyorsunuz. Yani bir tehlike oluyorsa anlaşılmayacağı ortaya çıktıysa öbür dönem ya da öbür sene işsiz olabileceksen şahsi olarak mesleğim sevdiğim için beni olumsuz etkilemez. Son dakikaya kadar elimden geldiğince anlatmaya çalışırım. Sonuçta bir emek bir kul hakkı düşünüyorum bu konuda böyle düşünüyorum. Zaten böyle düşündüğümüz için biraz fazla ezilebiliyoruz. Bu beni strese sokmaz ben dersimi anlatırım, işsiz kalacaksam da kalırım. Bunu da yapacak bir şey yok zaten (Ö15).”

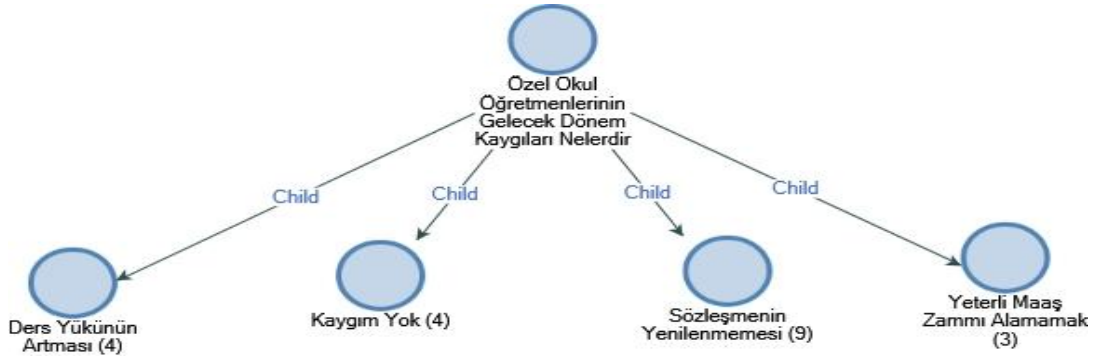
Ders içi performansının düştüğünü söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Tabii ki de etkiliyor yani evet etik değil belki ama ne kadar altı yıllık on yıllık öğretmen de olsa bir gelecek kaygımız tabii ki de var. Maddi manevi kaygılarımız tabii ki de var. Bu yansıyor evet ders anlatsak bile mutsuz bir haldeyiz sürekli çünkü teklif geliyor ama kurum bize net bir şey söylemediği için bu sefer askıda kalıyor. Diğer kurum bu sefer öğretmen buluyor. Bu kurumda olmazsa biz işsiz kalabiliyoruz. Böyle sorunlar çıkabiliyor ortaya (Ö16).”

“Bence bu biraz öğretmenin psikolojik sağlamlığıyla da alakalı bir şey ama mutlaka etkiliyordur, demoralize ediyordur, motivasyonunu düşürüyordur. Bu belirsizlik de zannetmiyorum hiçbir çalışanın keyifle gelip gülücükler saçtığını. Yavaş yavaş bu tarihlerde de mod düşüyor (Ö20).”

4.5. Özel Okul Öğretmenlerinin Bir Sonraki Eğitim-Öğretim Yılına İlişkin Mesleki Kaygıları Nelerdir

Araştırmanın beşinci alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin bir sonraki eğitim öğretim yılına ilişkin mesleki kaygıları nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere “ Bir sonraki dönem hakkında kaygılarınız nelerdir?” sorusu sorulmuştur. İlgili soruya öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda Şekil 4.5’de yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.5’de elde edilen bulgulara bakıldığında; sözleşmenin yenilenmemesi (f=9), ders yükünün artması (f=4), kaygım yok (f=4), yeterli maaş zammı alamamak (f=3) temaları yer almaktadır.

Şekil 4.5.Özel Okul Öğretmenlerinin Bir Sonraki Eğitim-Öğretim Yılına İlişkin Mesleki Kaygıları Nelerdir

Şekil 4.5. incelendiğinde katılımcıların çoğunluğu bir sonraki eğitim öğretim yılına ilişkin kaygılarının sözleşmenin yenilenmemesi olduğunu söylemişlerdir. Diğer katılımcılar ise gelecek yıla ilişkin kaygılarını sırasıyla ders yükünün artması ve yeterli maaş zammı alamamak olduğunu söylerken, üç katılımcı ise gelecek yıla ilişkin kaygısının olmadığını söylemiştir.

Gelecek yıla ilişkin kaygısının sözleşmenin yenilenmemesi olduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Dediğim gibi özel okullarda biz kendimiz müdürlerimizle veya patronlarımızla ücret özlük hakkımızı konuştuğumuz için bu bir kaygı seneye ne olacak? Asgari ücret alabilecek miyiz, ya da asgari ücretin altında mı çalışacağız, ya da işte seneye anlaşma yapabilecek miyiz? Sınıfımı devam ettirebilecek miyim kaygısı her öğretmenin olduğu gibi bizde de var tabii ki bu kaygıları taşıyoruz (Ö4).”

“Bir sonraki dönemde öğretmen olarak çalışacak mıyım çalışmayacak mıyım kaygım bu (Ö17).”

“Yine dediğim gibi ikinci dönemden itibaren acaba okula devam edecek miyim? Özel sektörde olduğumuz için bir garantisi yok. Burada devam edecek miyiz etmeyecek miyim acaba benlik bir sıkıntı var mı yok mu ya da ben memnun muyum ya da başka bir yerde iş bulabilecek miyim bu sıkıntı sözleşme durumu netleşene kadar illaki oluyor (Ö18).”

“Yine benzer kaygılar mesela yılın nasıl tamamlanacağını bilmiyoruz, birileri beni beğenecek mi ya da tekrar çalışmak isteyecekler mi bilmiyoruz. Yine böyle belirsiz bir dönem birkaç aya başlayacak bizim için bu tarihler. Stresli bir dönem yani imzalar biraz önce dedim ne kadar karşılığı çok bulunmasa da attığımız bir kâğıt parçasına imza rahatlatıyor. Seneye buradayım diyebiliyorsunuz (Ö20)”

Gelecek yıla ilişkin kaygısının ders yükünün artması olduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Ders saatleri konusunda oluyor evet acaba daha ne kadar fazla ders saatim olacak, ne kadar yoğunluğum olacak falan. Çünkü branşımızdan kaynaklı her organizasyonda her törende, bayramda etkin çalışan bir branş olunca ister istemez bunun üzerine bir de ders saatleri yüklenince (Ö2).”

“Önümüzdeki sene için soruyorsunuz yani tabi ki ilk şey ders programı oluyor acaba ders saatinde değişiklik olacak mı senin branşın adına kaç tane öğretmen özellikle matematik tek bir branş yürütemez en az birkaç öğretmen olması lazım. Düşünüyorsun acaba yedek bir öğretmen alınacak mı? Ders saati gün artacak mı? Asıl problemlerde bu oluyor. Ders programı nasıl ayarlanacak? İster istemez günde 9 saat derse giriyorsun acaba dokuz saatimin dokuzu da dolu olacak mı boşluğun olacak mı en büyük streslerden biri bu oluyor (Ö8).”

Bir katılımcı gelecek dönem kaygısının yeterli maaş zammı alamamak olduğunu *“Yine şöyle, acaba farklı bir iş sektörüne mi girsem diye düşünmedim değil. O yüzden muhtemelen eğer tabi anlaşılmazsak maaş konusunda ya da belli başlı istekler üzerine tabii ki yine de mecbur devam edeceğiz ya da değiştireceğiz gibi bir kaygılarımız var. Ne olacağını bilmiyoruz (Ö9).”* Şeklinde ifade etmektedir.

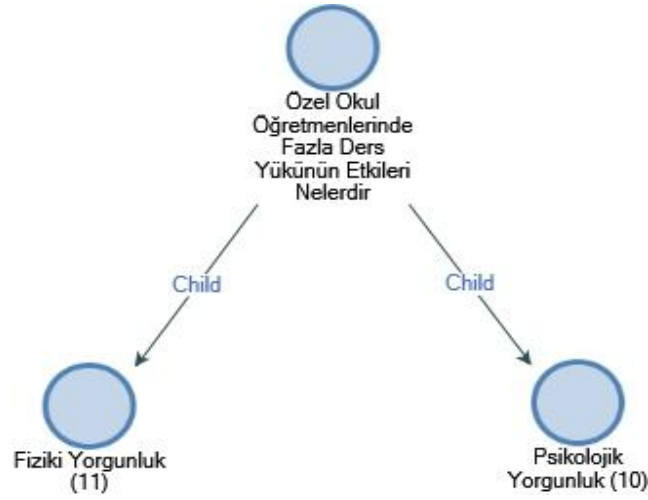
Gelecek yıla ilişkin kaygısının olmadığını söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Aslında, bu kurum için konuşuyorum çok bir kaygım yok şundan sebep çünkü benim çocuğum burada okuyor her şartta mutlu. O mutlu olduğu için örnek veriyorum bana üçte verseler istediğimden aşağıda verseler yukarıda verseler çocuk mantığı ile gideceğim için çok fazla beni etkilemeyecektir. (Ö7).”

“Kendi açımdan benim öyle bir kaygım yok, gayet iyi bir şekilde okulumuzu seviyoruz ve ilerliyoruz. Ama tabi aksi bir durum yaşayan öğretmen için zor bir durum (Ö10).”

4.6. Özel Okul Öğretmenlerinin Fazla Ders Yükünün Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir

Araştırmanın altıncı alt problemi *“Özel okul öğretmenlerinin fazla ders yükünün etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?”* olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla gerekli verilerin elde edilebilmesi için öğretmenlere *“Fazla ders saati yüklenmesi mesleki deformasyona sebep oluyor mu?, Sebep oluyorsa hangi deformasyonlara sebep olur?”* soruları sorulmuştur. İlgili sorulara öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtların analizi sonucunda aşağıda şekil 4.6’da yer alan bulgular elde edilmiştir. Şekil 4.6’da elde edilen bulgulara bakıldığında; fiziki yorgunluk (f=11) ve psikolojik yorgunluk (f=10) temaları yer almaktadır.

Şekil 4.6. *Özel Okul Öğretmenlerinde Fazla Ders Yükünün Etkilerine İlişkin Görüşleri Nelerdir*

Şekil 4.6. incelendiğinde katılımcıların yarısı fazla ders yükünün fiziki olarak kendilerini yorduğunu söylerken, diğer yarısı da fazla ders yükünün kendilerini psikolojik olarak yorduğunu söylemektedir.

Fazla ders yükünün fiziki olarak kendilerini yorduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“Tabi ki de oluyor. Daha fazla yoruluyorsunuz. Yorulunca atıyorum bir önceki saat çok fazla yorulduysam bir sonraki ders saatinde belki istediğim verimi veremeyebiliyorum ya da o kadar yeterli olmayabiliyorum ya da kendi yaşantıma dair bir şey kalmıyor. Ertesi güne yorgun başlamış oluyorum. Ya da dediğim gibi kafamda planladığım programın belki yarısını uygulayabiliyorum çok yorgun olduğum zaman (Ö2).”

“Şu an bizim standartlarda 21-24 saat arasında maksimum derse girmemiz gerekiyor bunun dışındaki ne kendimize sabrımız kalıyor ne de çocuklara. Ertesi gün daha dinlenmiş bir şekilde %100 performansla derse gelmekten ister istemez performansımız düşük bir şekilde güne başlıyoruz. Bunda da tabii ki mesleki deformasyon yaşıyoruz. Ailemize de bunu yansıtmak zorunda kalıyoruz (Ö19).”

“Mesela yorgunluk bunun en büyük belirtisi bu olur herhalde. Mesela okulumuzda 8 saat aralıksız derse giren matematik öğretmeni var haliyle ders anlatma biçimleri ayakta, dinlenecekleri zaman az altı yedi sekizinci saatlere doğru performans düşüyor

suratımızda beliren gülümseme yavaş yavaş kaybolmaya başlıyor. Daha çok fiziksel, psikolojik olarak da yansıyor yani iki türlü bir deformasyon var (Ö20).”

Fazla ders yükünün psikolojik olarak kendilerini yorduğunu söyleyen katılımcıların bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

“E tabi onu bırak 1 günde bile belli bir sayıdan fazla ders yükü mesela günde 5 saat-6 saat bir öğretmen için idealdir. Ama bizim burada ders programımıza göre günde 9 saat ders yapıyoruz biz. Ders programı uymadığında ya da bir öğretmen hasta olduğunda ders doldurma olduğunda günde 8 saat 9 saat derse girdiğimizde verimsiz oluyoruz. Bıktırıcı oluyor (Ö1).”

“Psikolojik tabi ki yorgun hissediyorsun kendini insan yorulduğu zaman evet fiziksel olarak yorgun hissettiğin zaman, bir sınıfa gittiğin zaman ne kadar verimli olabilirsin? %100 gittiğinde belki %100 verimli olabiliyorken yorgunsan %70’e düşer 80’e düşer. Yorulduğun zaman ders anlatmak da istemiyorsun mesela kitap okutuyorsun. Etkiliyor tabii ki çünkü sen psikolojik olarak bu kadar saat derse gireceğim diye geliyorsun, öğretmen olmuyor seni onun dersine de sokuyorlar. Öğretmen olmadığı için bana bugün mesela 8 saat ders veriyorlar.8 saat ben verimli olamıyorum yarın boş ama bugünüm 8 saat çünkü öğretmeni dağıtamıyorlar. O yüzden ben üst üste sürekli derse girdiğim zaman tabi ki de enerjim olmuyor çünkü enerji sabır işi. Düştüğü zaman çok verimli olamıyorsun olan bu. (Ö3).”

“Vallahi yaşılanıyoruz, yaşılanıyoruz saçımızda beyazlar çoğalıyor dediğimiz gibi. Yani insan kendini mesleği yapmaktan vazgeçmeye derecesinde. Çünkü bir saatten sonra haklarını alamayan öğretmenler biliyorsunuz ki milli eğitimde bile işini bırakabiliyor başka alanlara yöneliyorlar. Yani meslek bırakma, yaşlanma, daha sonra mutsuzluk zaten bildiğin depresyon sebebi bu deformasyonlarda insanlar tabii ki de olumsuz etkiliyor yani diyeceklerim bu kadar (Ö4).”

“Psikolojik olarak tabii ki de değersizlik hissine sahip oluyor. Ben neden buradayım, ben neden bunu yaşıyorum sorusunu çok fazla sorguluyoruz ne yazık ki (Ö16).”

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Araştırmanın birinci alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sahip olduğu özlük haklarına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklindedir. Birinci alt probleminden elde edilen bulgular neticesinde katılımcıların çoğunluğunun özlük hakları hakkında yeteri kadar bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir. Katılımcılardan üç tanesi sahip oldukları özlük hakkına kıdem tazminatı dediği, katılımcılardan iki tanesinin resmi tatillerde izinli olmak ve katılımcılardan iki tanesinin de sigortalı çalışmak dediği görülmektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Özlük haklarınızı kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklindedir. İkinci alt probleminden elde edilen bulgular neticesinde özel okul öğretmenlerinin özlük haklarının çoğunluğunu kullanamadıkları görülmektedir. Katılımcılar özlük haklarından çok azını kullanabildiklerini söylemektedir. Katılımcıların kullanamadıkları özlük haklarından maaşların yetersizliği, fazla mesai ücretlerinin ödenmemesi ön plana çıkmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?” şeklindedir. Üçüncü alt probleminden elde edilen bulgular neticesinde özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde en çok karşılaştıkları sorunların sırasıyla yetersiz maaş zammı, sözleşmenin yenilenmemesi, fazla mesai ücretinin ödenmemesi olduğu görülmektedir. Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri ise; en çok kanuni yaptırım olduğu görülmektedir. Katılımcılardan diğerleri ise, sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini görevini iyi yapmak, özlük haklarını iyi bilmek ve maaş zammı pazarlığı yapmak olarak söylemişlerdir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin sözleşme dönemlerinde yaşadıkları stresin, ders içi performanslarına etkileri nelerdir?” şeklindedir. Dördüncü alt probleminden elde edilen bulgular neticesinde katılımcıların dörtte üçü ders içi performansının etkilenmediğini söylerken, katılımcıların dörtte bir ise ders içi performansının düştüğünü söylemiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemi “Özel okul öğretmenlerinin bir sonraki eğitim-öğretim yılına ilişkin mesleki kaygıları nelerdir?” şeklindedir. Beşinci alt probleminden elde

edilen bulgular neticesinde katılımcıların çoğunluğu bir sonraki eğitim öğretim yılına ilişkin kaygılarının sözleşmenin yenilenmemesi olduğunu söylemişlerdir. Diğer katılımcılar ise bir sonraki eğitim öğretim yılına ilişkin kaygılarının sırasıyla ders yükünün artması ve yeterli maaş zammı alamamak olduğunu söylerken, üç katılımcı ise bir sonraki eğitim öğretim yılına ilişkin kaygısının olmadığını söylemiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemi “Özel okul öğretmenlerinde fazla ders yükünün etkileri nelerdir?” şeklindedir. Altıncı alt problemde elde edilen bulgular neticesinde katılımcıların yarısı fazla ders yükünün fiziki olarak kendilerini yorduğunu söylerken, diğer yarısı da fazla ders yükünün kendilerini psikolojik olarak yorduğunu söylemektedir. Araştırmada öğretmenlerin ders yükü öğretmenlerin ders programları kendilerinden istenerek incelenmiştir. Ders yükünün sınıf öğretmenlerinde 25-30 saat arasında olduğu, en az ders yükünün Beden Eğitimi öğretmenlerinde olduğu, en çok ders yükünün ise 35 saatle İngilizce öğretmenlerinde olduğu görülmüştür. Ders programında 30 saatten fazla ders olması öğretmenler için yorucu ve psikolojik olarak zorlayıcı olmaktadır. Bu da araştırmanın görüşme bulgularını desteklemektedir. Ayrıca katılımcıların %35’i dönem içerisinde fiziksel ve psikolojik yorgunluk, stres, yetersiz maaş ve fazla ders saati yüklenmesi gibi sebeplerle motivasyon düşüklüğü yaşadıklarını da belirtmişlerdir.

5.2. Tartışma

Bu araştırma ile özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini anlamak ve yorumlamak amaçlanmıştır. Bu araştırma, öğretmenlerin özlük haklarının neler olduğunu, özlük haklarının ne kadar farkında oldukları, hangi hakların düzeltilmesi gerektiğini, sözleşme süresi içinde ne gibi iyileştirmeler yapılabileceğini, haklarındaki eksikliklerin düzeltilmesini ve nihayetinde geliştirilmesini anlamayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda araştırma, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Antalya ili Manavgat ilçesi sınırları içinde özel bir okulda görev yapan ilköğretim, ortaokul ve lise öğretmenleri ile onlardan elde edilen görüşme kayıtlarıyla ve görüşmeleri destekleyen belgelerle sınırlıdır. Bu araştırmada 20 öğretmenin görüşlerine başvurulmuştur. Bu araştırma, özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini anlamayı amaçlayan az sayıda araştırma çalışmasıdır. Dolayısıyla araştırma bulgularının başka araştırmalarla karşılaştırılması açısından oldukça sınırlıdır. Dolayısıyla bu araştırmanın tartışmaları, dolaylı araştırmaların bulgularıyla karşılaştırılarak yapılmıştır.

Bu araştırmada, özel okullarda çalışan öğretmenlerin çoğunluğu, gelecek dönem kaygılarının sözleşmenin yenilenmemesi olduğunu söylemişlerdir. Elde edilen bu sonuç Çimen, B. ve Karadağ, E. (2020) tarafından yapılan, “Özel Okullarda Çalışan Öğretmenlerin Çalışma Şartları ve Gelecek Kaygıları Üzerine Nitel Bir Çalışma” adlı araştırmaya katılan öğretmenlerin, sürekli işsiz kalma korkusu taşıdıkları ve sözleşme yapamadıklarında duygusal bir çöküntü yaşadıkları, bu durumun da gelecek kaygıları oluşturduğu, katılımcıların ifadeleriyle açıkça ortaya konmuştur. Bazı katılımcılar, evlilik, çocuk sahibi olma gibi kişisel isteklerinin bile sözleşmeler tarafından belirlendiğini ve hatta engellendiğini iddia etmektedirler.

5.3. Öneriler

5.3.1. Uygulayıcıya Yönelik Öneriler

1. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin özlük hakları kanunla korunmalı.
2. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin özlük hakları ilgili kurumlarca denetlenmeli.

5.3.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler

1. Bu araştırmada “Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Döneminde Yaşadıkları Durumlara İlişkin Görüşleri: Durum Çalışması” nitel olarak incelenmiştir. Nitel yöntemle elde edilen veriler nicel yöntemle veya karma yöntemle yapılabilir.
2. Bu araştırma Antalya ili Manavgat İlçesi sınırları içinde, özel bir okulda görev yapan öğretmenlerin katılımıyla yapılmıştır. Başka bir araştırma daha geniş ölçekte yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adams, E. (1999). Meslek öğretmeni stresi ve içsel özellikler. *Journal of Vocational and Technical Education*, 16(1).
- Akyüz, Y. (2014). *Türk eğitim tarihi- M.Ö 1000- M.S. 2014*. Pegem Akademi Yayınları.
- Alisinanoğlu, F., Ulutaş, İ. (2003). Çocukların kaygı düzeyleri ile annelerinin kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 28(128), 65-71.
- Artan, İ. (1986). *Örgütsel stres kaynakları ve yöneticiler üzerinde bir uygulama*. Özgün Matbaası.
- Aslan, E. A. (2019). Türkiye'de özel okullaşma. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 263-276.
- Aydın, B., İmamoğlu, S. (2001). Stresle başa çıkma becerisi geliştirmeye yönelik grup çalışması. M.Ü. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14, 41-52.
- Ayhan, H. (1982). *Eğitime giriş ve İslamiyet'in eğitime getirdiği değerler*. Damla.
- Balcı, A. (2005). Açıklamalı eğitim yönetimi terimleri sözlüğü. Pegem Akademi.
- Baltaş, A. ve Baltas, Z. (1993). *Stres ve başa çıkma yolları*, Remzi Kitabevi.
- Bingölbalı, N. (2018). *Özel okullarda eğitim alanında yaşanan problemler ve çözüm önerileri*. (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Bolay, S. H. (1996). *Türk eğitim sistemi, alternatif perspektif*. Türk Diyanet Vakfı
- Cooper, C. L., Cherly, J. T. (2001). *Mental health, job satisfaction and occupational stress among UK teachers*. ISBN9781315196244
- Çankaya, F. Y. (1992). Öğretmenlerin sıkıntıları. *Çağdaş Eğitim*. 17(174), 9-12.
- Çelik, Y. (2006). *Özel okulların Türk eğitim sistemine ekonomik katkılarının değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çimen, B., & Karadağ, E. (2020). Özel okullarda çalışan öğretmenlerin çalışma şartları ve gelecek kaygıları üzerine görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 518-541.
- Demirci, M. K., Taşkın, E., Yuca, U. (2006). Öğrenen örgüt/pazarlama yönelimli öğrenen okul boyutlarının analizi: Kütahya ili özel eğitim kurumları uygulaması. *Akademik Bakış, Uluslararası Hakemli Sosyal Bilgiler E-Dergisi*, 9, 1-12.
- Ellez, M. (2003). Öğretim elemanı iş stresi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12, 104-120.
- Eroğlu, F. (2013). *Davranış bilimleri*. Beta Yayıncılık.

- Farber, B.A. (1984). Stress and burnout in suburban teachers. *Journal of Educational Research*. 77(6), 325-331.
- Ferguson, Frost, Hall (2012). Predicting teacher anxiety, depression, and job satisfaction, *Journal Of Teaching and Learning*, 8(1).
- Gerçek, M. (2018). Mesleki kaygı ve kariyer uyumluluğu arasındaki ilişkiler: Öğretmen adayları açısından bir inceleme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20.
- Göksoy, S. ve Argon, T. (2014). Okullarda öğretmenleri engelleyici ve destekleyici stres kaynakları. *Journal of Teacher Education and Educators*, 3(2).
- Günbayı, İ. ve Tokel, A. (2012) ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumu ve iş stresi düzeyleri ve iş doyumu ile iş stresi düzeylerinin karşılaştırmalı analizi. *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 3(5).
- Hoşgörür, V. ve Arslan, İ. (2014). Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan ilçesi örneği). *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 91-102.
- Karaköse, T., & Kocabaş, İ. (2005). Okul müdürlerinin tutum ve davranışlarının öğretmenlerin motivasyonuna etkisi (özel ve devlet okulu örneği). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 79-93.
- Karaköse, T., & Kocabaş, İ. (2006). Özel ve devlet okullarında öğretmenlerin beklentilerinin iş doyumu ve motivasyon üzerine etkileri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2(1), 3-14.
- Kaya, E. (2009). *Özel okul öğretmenlerinin duygusal emek davranışını algılama biçimleri ile iş doyumları ile iş stresleri arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi).
- Kazıcı, Z. (2016). *Osmanlı'da eğitim öğretim*. (2. baskı). Kayıhan.
- Koç, V. ve Birinci, F. (2016). İnşaat mühendisliği eğitiminde içselleştirilmiş bilgi kazandırmaya yönelik yapılabilecekler. In *3rd Civil Engineering Education Symposium*.
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). An application of hierarchical kappa-type statistics in the assessment of majority agreement among multiple observers. *Biometrics*, 363-374.
- MEB. (2016). Millî Eğitim Bakanlığı, 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, <http://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5580.pdf>
- MEB. (2021). Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Öğretim, http://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_09/10141326_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2020_2021.pdf

- MEB. (2022). Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_09/15142558_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2021_2022.pdf
- Miller, S. M. (1979). Kontrol edilebilirlik ve insan stresi: Yöntem, kanıt ve teori. *Davranış Araştırması ve Terapisi*, 17(4), 287–304.
- Nohutçu, A. (1999). *Velilerin özel okul tercihlerini etkileyen faktörler ve özel okulların reklam stratejileri*. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Okeke, C. İ. O ve Sezar, C. D. (2013). An empirical study of stressors that impinge on teachers in secondary schools in Swaziland. *South African Journal of Education*, 33.
- Onaran, M. A. (2018). Özel okulda çalışan tarih öğretmenlerinin özel okul yönetimi ile ilgili yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(10).
- Özdemir, A. ve Tüysüz, F. (2017). Özel okul yatırımları için Türkiye’deki 81 ilin çok kriterli karar verme yöntemleri ile stratejik analizi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 45(45), 93-114.
- Russell, D. W., Altmaier, E. & Van Velzen, D. (1987). Job related stress, social support, and burnout among classroom teachers. *Journal of Applied Psychology*, 72(2), 269-274.
- Savickas, M. L. (2000). Person-environment Fit: Theoretical meaning, conceptual models, and empirical measurement. *Journal of Vocational Behavior*, 56, 145–146.
- Sim, J., & Wright, C. C. (2005). The Kappa statistic in reliability studies: Use, interpretation, and sample size requirements. *Physical Therapy*, 85(3), 258-268.
- Steers, R. M. (1991). Introduction to organizational behavior. (4th ed.). NY. Harper Collins.
- Syed, A. (2021). Administrative problems faced by private school teachers in Karachi. *Journal of Educational Management and Social Sciences*, 1(1), 31-42.
- Şimşek, S. (2014). Eğitim ile ilgili temel kavramlar. N. Saylan (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. Anı, s. 1-18.
- Şişman, M. (2002). *Örgütler ve kültürler*. Pegem A Yayıncılık.
- Teyfur, M. (2014). Eğitimin ekonomik temelleri., N. Saylan (Editör). *Eğitim bilimine giriş*. Anı, s. 135-164.
- Tutar, H. ve Erdem, A. T. (2020). *Örnekleriyle bilimsel araştırma yöntemleri ve SPSS uygulamaları* (1. baskı). Seçkin Yayıncılık.

- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği (2004). *Özel okullar ve eğitim yönetimi sempozyumu kitabı*. Özel Okullar Birliği Yayınları.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel bir araştırma tekniği: Görüşme kuram ve uygulamada eğitim yönetimi, 24(24).
- Türkoğlu, M. E., Aypay, A. (2015). Özel okul öğretmenlerinin öğretmen hesap verebilirliğine dair düşünceleri. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 4(1), 7-32
- Ünal, S. (1991). İlköğretim okulu yöneticilerinin okullarında motivasyonu sağlama etkinlikleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7.
- Yavuz, Y. & Yılmaz, E. (2012). Resmi ve özel ilköğretim okullarının okul kültürü üzerine öğretmen ve öğrenci görüşleri. *International Journal Of New Trends In Arts, Sports & Science Education (Ijtase)*, 1(3), 76-90, ISSN: 2146-9466.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Onuncu Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yirci, R. ve Kocabaş, İ. (2013). Eğitimde özelleştirme tartışmaları: kavramsal bir analiz. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 1523-1539.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Buse KARİP

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi

Yabancı Dil / Diller: İngilizce

Sertifikalar

Temel/ Orta Düzey SPSS Analizi ve Akademik Raporlama
İngilizce Eğitimi

EKLER

Ek 1- Etik Kurul İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 09.09.2022-448174

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 08.09.2022
TOPLANTI SAYISI : 15
KARAR SAYISI : 311

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim üyesi **Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI**'nın danışmanlığını, **Buse KARİP**'in araştırmacılığını üstlendiği, *"Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stres ve Kaygı Düzeylerinin Motivasyonlarına Etkisi: Durum Çalışması"* konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN
(İzinli)

Üye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

Üye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK

Üye
Prof. Dr.
Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM

Üye
Prof. Dr.
Taner KORKUT
(Görevli/İzinli)

Üye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ

Ek 2- Araştırma İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.10.2022-481436

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-98057890-605.01-61021174
Konu : Anket Uygulaması

17.10.2022

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 11/10/2022 tarih ve 476713 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Tezli Yüksek Lisans Programı 202154013029 numaralı öğrencisi **Buse KARİP**'in "**Özel Okullarda Çalışan Öğretmenlerin Sözleşme Dönemlerinde Yaşadıkları Stres ve Kaygı Düzeylerinin Motivasyonlarına Etkisi: Durum Çalışması**" isimli araştırmasını, İlimiz Manavgat ilçesi Özel Side Bilim Kolejinde uygulama isteği ile ilgili yazınız Müdürlüğümüz ARGE Birimi Değerlendirme ve İnceleme Komisyonunca incelenmiş; "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama 2020/2 Genelgesi" gereğince uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzün 14/10/2022 tarih ve 60940142 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları onaylanarak ekte gönderilmiştir.

İlgili genelgenin 28. Maddesi gereğince, sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında (başvuru sahibinin ekte örneği bulunan dilekçe ile) Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda;

Gereğini arz ederim.

Fatma Zeynep ŞERAN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:

- 1- Onay ve ekleri (2 sayfa)
- 2- Dilekçe Örneği (1 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. No:59 Muratpaşa / Antalya

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (242) 238 60 00

Bilgi için: E.ER

E-Posta: projeler07@meb.gov.tr

Unvan : Memur

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: antalya.meb.gov.tr

Faks:2422386111

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakorga.meb.gov.tr> adresinden 78e8-0240-30c9-a93a-d7ae kodu ile teyit edilebilir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd7eK=5543&eD=8597J5D173&eS=481436> adresinden yapılabilir. (PIN:80322)

Ek 3- Veri Toplama Aracı

YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

Okul türü:

Öğretmen Branşı:

Cinsiyet:

Yaş:

Öğretmenlikte kıdem:

Görüşme Soruları

1. Özel okullarda çalışan öğretmenler özlük hakları hakkında ne biliyor?
2. Özel okullarda çalışan öğretmenler hangi özlük haklarına sahip olduğunu biliyor mu?
3. Özel okullarda çalışan öğretmenler özlük haklarının olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin düşünceleri nelerdir?
4. Özel okullarda çalışan öğretmenler haklarını etkin ve uygun kullanma konusunda kendi yeterliklerine ilişkin algıları nasıldır?
5. Özel okullarda çalışan öğretmenler sözleşme dönemlerinde hangi sorunlar ile karşılaşmaktadır ve bu sorunların çözüm yolları nelerdir?
6. Sözleşme dönemlerinde yaşadıkları stres ders anlatma başarısındaki etkisine ilişkin düşünceleri nelerdir?
7. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin bir sonraki dönem hakkındaki kaygıları nelerdir?
8. Özel okullarda çalışan öğretmenlere fazla ders saati yüklenmesi öğretmenlerde mesleki deformasyona sebep olur mu?
9. Sebep oluyorsa hangi deformasyonlara sebep olur?

Ek 4- Katılımcı İçin İzin Formu

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, “Özel Okul Öğretmenlerinin Sözleşme Döneminde Yaşadıkları Durumlara İlişkin Görüşleri: Durum Çalışması ” adıyla, Buse KARİP tarafından 01 Eylül 2022 -30 Ocak 2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu araştırma ile özel okul öğretmenlerinin sözleşme döneminde yaşadıkları durumlara ilişkin görüşlerini anlamak ve yorumlamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın Nedeni: Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Antalya ili Manavgat İlçesi Özel İlkokul, Ortaokul ve Lise Birimleri

Araştırma Uygulaması: Görüşme

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı: Buse KARİP

İletişim Adresi:

Telefon:

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

...../...../.....

İsim-Soy isim

İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı:

Telefon Numarası:

Ek 5- Öğretmenlere Ait Ders Programları

Toplam: 26 Saat

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:00
Pazartesi	OKUMA SAATI	TÜRKÇE	TÜRKÇE	MATEMATİK			MATEMATİK	HAYAT BİLGİSİ	
Salı	OKUMA SAATI	TÜRKÇE	TÜRKÇE		HAYAT BİLGİSİ	MATEMATİK			TÜRKÇE
Çarşamba	OKUMA SAATI	HAYAT BİLGİSİ		TÜRKÇE					
Perşembe	OKUMA SAATI	TÜRKÇE		MATEMATİK	MATEMATİK			TÜRKÇE	HAYAT BİLGİSİ
Cuma	OKUMA SAATI	TÜRKÇE	MATEMATİK			HAYAT BİLGİSİ			TÜRKÇE

Toplam Saat 14

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pazartesi	08:50 09:30	09:35 10:15	10:25 11:05	11:15 11:55	12:05 12:45	13:40 14:20	14:30 15:10	15:20 16:00	16:10 16:50
Salı	6/B BEDEN		6/A BEDEN	7/B BEDEN	7/A BEDEN				
Çarşamba									
Perşembe	5/A BEDEN				8/A BEDEN	5/B BEDEN			
Cuma									

Toplam Saat: 25

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:00
Pazartesi	OKUMA SAATI	TÜRKÇE	TÜRKÇE		MATEMATİK				HAYAT BİLGİSİ
Salı	OKUMA SAATI	HAYAT BİLGİSİ		HAYAT BİLGİSİ	MATEMATİK				HAYAT BİLGİSİ
Çarşamba	TÜRKÇE		MATEMATİK	TÜRKÇE		MATEMATİK	TÜRKÇE	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ
Perşembe	OKUMA SAATI			MATEMATİK					
Cuma	OKUMA SAATI			TÜRKÇE		MATEMATİK	HAYAT BİLGİSİ	TÜRKÇE	TÜRKÇE

Toplam Saat: 23

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:00
Pazartesi	TÜRKÇE	TÜRKÇE		MATEMATİK	MATEMATİK	SOSYAL BİLGİLER			
Salı	TÜRKÇE	TÜRKÇE			MATEMATİK	MATEMATİK	FEN BİLİMLERİ		TRAFİK
Çarşamba	TÜRKÇE	FEN BİLİMLERİ							
Perşembe	TÜRKÇE	FEN BİLİMLERİ				FEN BİLİMLERİ	SOSYAL BİLGİLER		İNSAN HAKLARI, YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ
Cuma		TÜRKÇE			MATEMATİK	MATEMATİK	FEN BİLİMLERİ	SOSYAL BİLGİLER	

Toplam saat: 30

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:10
Pazartesi	9a	9a	11a	11a	1b		Anasınıfı a		
Salı	11/b	11/b	10/a	10/a		1a	3b	4b	
Çarşamba					Anasınıfı b	Anasınıfı c	2a	4a	4b
Perşembe		Anasınıfı b		Anasınıfı c	3a	Anasınıfı a	3b	4a	2b
Cuma			2b		2a	1a		1b	3A

Toplam Saat: 23

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:00
Pazartesi	OKUMA SAATI	MATEMATİK	MATEMATİK	TRAFİK GÜVENLİĞİ	FEN BİLİMLERİ	FEN BİLİMLERİ		SOSYAL BİLGİLER	
Salı			FEN BİLİMLERİ		MATEMATİK		İNSAN HAKLARI		TÜRKÇE
Çarşamba	TÜRKÇE	SOSYAL BİLGİLER	FEN BİLİMLERİ						
Perşembe	TÜRKÇE		MATEMATİK			MATEMATİK		FEN BİLİMLERİ	TÜRKÇE
Cuma	OKUMA SAATI			SOSYAL BİLGİLER				MATEMATİK	TÜRKÇE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pazartesi	08:50 09:30	09:35 10:15	10:25 11:05	11:15 11:55	12:05 12:45	13:40 14:20	14:30 15:10	15:20 16:00	16:10 16:50
Salı	6/B MATEM	6/B MATEM	7/A MATEM	7/B MATEM				7/B MATEM	7/B ETÜT
Çarşamba	7/B MATEM			6/A MATEM	7/A MATEM	7/A MATEM	6/B MATEM		6/A ETÜT
Perşembe	7/B MATEM	7/B MATEM	6/A MATEM		7/A MATEM	7/A MATEM			7/A ETÜT
Cuma	7/B MATEM				7/A MATEM	6/A MATEM			6/B ETÜT

	1		2		3	4	5	6	7	8	9
	08:50	09:30	09:35	10:15	10:25 11:05	11:15 11:55	12:05 12:45	13:40 14:20	14:30 15:10	15:20 16:00	16:10 16:50
Pazartesi	7/A TÜRKÇ		7/A TÜRKÇ		5/B TÜRKÇ	5/B TÜRKÇ					
Salı	5/A TÜRKÇ		5/A TÜRKÇ		6/A TÜRKÇ	6/A TÜRKÇ					5/A ETÜT
Çarşamba	8/A TÜRKÇ		8/A TÜRKÇ		5/B TÜRKÇ		5/A TÜRKÇ		6/A TÜRKÇ	6/A TÜRKÇ	8/A ETÜT
Perşembe	8/A TÜRKÇ		8/A TÜRKÇ		7/A TÜRKÇ	7/A TÜRKÇ			5/B TÜRKÇ	6/A ETÜT	6/A ETÜT
Cuma	8/A TÜRKÇ		8/A TÜRKÇ			6/A TÜRKÇ		5/A TÜRKÇ	5/A TÜRKÇ	7/A TÜRKÇ	7/A ETÜT

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pazartesi	08:50 09:30 7/B SOSYA	09:35 10:15	10:25 11:05 8/A INKIL	11:15 11:55	12:05 12:45	13:40 14:20	14:30 15:10	15:20 16:00 7/A SOSYA	16:10 16:50 6/B ETÜTS
Salı	7/A SOSYA	6/B SOSYA	7/B SOSYA	8/A INKIL	8/A INKIL			5/A SOSYA	6/A ETÜTS
Çarşamba			7/A SOSYA	7/A SOSYA	6/B SOSYA	6/B SOSYA	8/A INKIL	5/A SOSYA	5/B SOSYA
Perşembe	6/A SOSYA	6/A SOSYA	5/B SOSYA		5/A SOSYA	5/A SOSYA		7/B SOSYA	8/A ETÜTS
Cuma	6/A SOSYA	5/B SOSYA							

Toplam Saat : 35

	1 08:50 09:30	2 09:35 10:15	3 10:25 11:05	4 11:15 11:55	5 12:05 12:45	6 13:40 14:20	7 14:30 15:10	8 15:20 16:00	9 16:10 16:50
Pazartesi	5/A İNGİL					5/B İNGİL			
Salı						5/A İNGİL	5/B İNGİL	5/B İNG	
Çarşamba	5/A İNGİL						5/B İNGİL		
Perşembe									
Cuma								5/A İNGİL	5/A İNG

	1 08:55 09:35	2 09:45 10:25	3 10:35 11:15	4 11:25 12:05	5 13:10 13:50	6 14:00 14:40	7 14:50 15:30	8 15:40 16:20	9 16:30 17:10
Pazartesi				1B				2b	
Salı	4B	4B	4A	4A					
Çarşamba				4B	4B				
Perşembe		2B	1B	4A	4A		4B	1B	
Cuma					2b	1B			4A

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

07.07.2023

Buse KARİP

İNTİHAL RAPORU

ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİNİN SÖZLEŞME DÖNEMİNDE YAŞADIKLARI DURUMLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DURUM ÇALIŞMASI

ORJİNALLİK RAPORU

% 15	% 14	% 3	% 6
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%3
2	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	%2
3	Submitted to Akdeniz University Öğrenci Ödevi	%2
4	dspace.akdeniz.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	%1
5	acikerisim.akdeniz.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	%1
6	Submitted to Kahramanmaraş Sütçü İmam University Öğrenci Ödevi	%1
7	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	%1
8	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	<%1

9	www.ices-uebk.org İnternet Kaynağı	<% 1
10	Submitted to Beykent Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<% 1
11	egitimbilim.akdeniz.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
12	www.openaccess.ogu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
13	Submitted to Canakkale Onsekiz Mart University Öğrenci Ödevi	<% 1
14	www.bbc.com İnternet Kaynağı	<% 1
15	www.otdjournal.com İnternet Kaynağı	<% 1
16	ebin.pub İnternet Kaynağı	<% 1
17	populersorular.com İnternet Kaynağı	<% 1
18	DURNA, Ufuk. "Üniversite Öğrencilerinin Stres Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi", Atatürk Üniversitesi, 2006. Yayın	<% 1
19	Submitted to Istanbul Aydın University Öğrenci Ödevi	<% 1

20	www.guvender.org.tr İnternet Kaynağı	<% 1
21	efdergi.hacettepe.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
22	acikerisim.baskent.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
23	earsiv.odu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
24	gcris.pau.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
25	hdl.handle.net İnternet Kaynağı	<% 1
26	journals.iku.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
27	usos2016.com İnternet Kaynağı	<% 1
28	9lib.net İnternet Kaynağı	<% 1
29	dspace.kocaeli.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
30	enadonline.com İnternet Kaynağı	<% 1
31	acikerisim.pau.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1

32	adudspace.adu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
33	dergipark.ulakbim.gov.tr İnternet Kaynağı	<% 1
34	www.gecekitapligi.com İnternet Kaynağı	<% 1
35	www.turkishstudies.net İnternet Kaynağı	<% 1
36	Bariş Çavuş, Ruhi Sarpkaya. "Are Schools a Bucket of "Crabs"? A Mixed Method Study at High Schools in Turkey", International Journal of Educational Reform, 2022 Yayın	<% 1
37	acikarsiv.aydin.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
38	acikerisim.akdeniz.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
39	acikerisim.alanya.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
40	egitim.mehmetakif.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
41	i-rep.emu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
42	www.sead.com.tr İnternet Kaynağı	<% 1